

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

INSTITUTE OF STRUCTURE ECONOMY AND MANAGEMENT

ANALÝZA OBECNÍHO ROZPOČTU

MUNICIPAL BUDGET ANALYSIS

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Lubomír Knopp

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Eva Vítková, Ph.D.

BRNO 2021

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program B3656 Městské inženýrství
Typ studijního programu Bakalářský studijní program
Studijní obor 3647R025 Městské inženýrství
Pracoviště Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Student Lubomír Knopp
Název Analýza obecního rozpočtu
Vedoucí práce Ing. Eva Vítková, Ph.D.
Datum zadání 30. 11. 2020
Datum odevzdání 28. 5. 2021

V Brně dne 30. 11. 2020

doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

prof. Ing. Miroslav Bajer, CSc.
Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

Provazníková, R.; Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe, 3. vyd. Praha, 2015, ISBN 978-80-247-5922-7

Hamerníková, B.; Maaytová, A. a kol.; Veřejné finance, 2. vyd. Praha, Wolters Kluwer ČR, 2010, ISBN 978-80-7357-497-0

Lajtkepová, E.; Veřejné finance v České republice: teorie a praxe, Brno, CERM, 2013, ISBN 978-80-7204-861-8

Ochrana, F.; Pavel, J.; Vitek, L. a kolektiv; Veřejný sektor a veřejné finance, Grada Publishing, Praha, ISBN 978-80-2473-228-2

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

Zadání:

1. Charakteristika obce
2. Definování obecního rozpočtu, popsání jednotlivých kapitol
3. Identifikace finančních zdrojů obce
4. Případová studie

Cílem práce je popsat obecní rozpočet z pohledu jeho tvorby a za sledované roky (nejméně 3 roky) jej zanalyzovat.

Výstupem práce je zhodnocení hospodářského vývoje vybrané obce a nastavení možných opatření.

STRUKTURA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část závěrečné práce zpracovaná podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (povinná součást závěrečné práce).
2. Přílohy textové části závěrečné práce zpracované podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání, a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (nepovinná součást závěrečné práce v případě, že přílohy nejsou součástí textové části závěrečné práce, ale textovou část doplňují).

Ing. Eva Vítková, Ph.D.

Vedoucí bakalářské práce

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá analýzou obecního rozpočtu města Šternberk pro zvolené sledované období 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020. K roku 2020 jsou hodnoty zahrnuty pouze ke dni 31.10. 2020. Podrobně jsou analyzovány příjmy a výdaje v jednotlivých letech a v jednotlivých odvětvích. V práci jsou vypsány všechny hodnoty schválených, upravených a skutečných rozpočtů ve sledovaném období. Cílem této práce je zjistit, jak obec hospodaří se svými finančními prostředky, následně celý tento hospodářský proces zhodnotit a navrhnout případná zlepšení, která by pomohla hospodářskému rozvoji města.

KLÍČOVÁ SLOVA

Analýza obecního rozpočtu, výdaje, příjmy, obec, Šternberk

ABSTRACT

The bachelor's thesis analyses the municipal budget of the Šternberk city for the selected monitored period of 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020. For the year 2020, the values are included only as of 31.10.2020. Revenues and expenditures in individual sectors are analyzed in detail. The autor lists all the values of approved, adjusted, and authentic budgets in the monitored period. This thesis aims first to determine how the municipality manages its financial resources, and secondly evaluate the whole pandemic process while suggesting possible improvements to help the city's economic development.

KEY WORDS

Analysis of municipal budget, municipal expenditures, municipal incomes, city, Šternberk

Bibliografická citace VŠKP

Lubomír Knopp *Analýza obecního rozpočtu*. Brno, 2021. 62 s. příl. Bakalářská práce.
Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební. Ústav stavební ekonomiky a řízení.
Vedoucí práce Ing. Eva Vítková, Ph.D.

Prohlášení o původnosti závěrečné práce:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 28.5.2021

.....

podpis autora
Lubomír Knopp

Poděkování

Děkuji vedoucí práce paní Ing. Evě Vítkové, Ph.D., za odborné vedení, ochotu a pomoc při zpracování mé bakalářské práce.

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Obec	11
2.1	Působnost obce	11
2.2	Jednotlivé orgány obce	12
3	Rozpočet.....	13
3.1	Struktura územního rozpočtu	13
3.2	Příjmy obce.....	14
3.2.1	Daňové příjmy.....	15
1.	Převody podílem z celostátního hrubého výnosu daní	15
2.	Převody z výnosu daní	15
3.2.2	Nedaňové a kapitálové příjmy	15
3.2.3	Přijaté transfery	16
3.3	Výdaje obce	17
3.3.1	Běžné výdaje	17
3.3.2	Kapitálové výdaje.....	18
3.4	Rozpočtový proces	18
3.5	Závěrečný účet	19
3.6	Rozpočtové opatření.....	20
3.7	Rozpočtový výhled.....	21
3.8	Rozpočtová skladba.....	22
4	Organizační formy zajištění veřejných služeb	23
4.1	Komunální organizace.....	23
4.1.1	Organizační složky (dříve rozpočtové organizace).....	23
4.1.2	Příspěvkové organizace.....	23
4.2	Obchodní společnosti	24
4.3	Neziskové organizace	24
4.4	Formy spolupráce mezi obcemi a kraji	24
5	Charakteristika vybrané obce	25
5.1	Město Šternberk	25
6	Analýza hospodaření v letech 2016-2020	27
6.1	Příjmová stránka obce	27

6.2	Struktura schválených a skutečných příjmů obce	27
6.2.1	Daňové příjmy	29
6.2.2	Přijaté transfery	31
6.2.3	Kapitálové příjmy	32
6.2.4	Nedaňové příjmy	33
6.3	Výdajová stránka obce	33
6.3.1	Služby pro obyvatelstvo	35
6.3.2	Všeobecná veřejná správa a služby	40
6.3.3	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	40
6.3.4	Sociální věci a politika zaměstnanosti	41
6.3.5	Bezpečnost státu a právní ochrana	42
6.3.6	Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	43
7	Zhodnocení hospodářského vývoje města Šternberk v letech 2016-2020	44
7.1	Celkové zhodnocení	48
8	Vlastní návrh na zlepšení hospodaření obce Šternberk	50
8.1	Návrh pro zlepšení v různých oblastech	50
8.2	Návrh prvků z konceptu Smart cities	50
8.2.1	Návrh prvků smart cities-Fotovoltaické panely	50
8.2.2	Návrh prvků smart cities-Inteligentní osvětlení	51
8.2.3	Návrh prvků smart cities-Parkovací senzory	52
8.2.4	Návrh prvků smart cities-Měření energií (monitoring)	53
9	Závěr	55
10	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	56
11	SEZNAM ZKRATEK	58
12	SEZNAM GRAFŮ, OBRÁZKŮ A TABULEK	59
13	SEZNAM PŘÍLOH	62

1 Úvod

Předmětem této bakalářské práce je vypracovat podrobnou analýzu obecního rozpočtu města Šternberk v letech 2016-2020 (2020 ke dni 31.10. 2020). Práce obsahuje teoretickou a praktickou část. Teoretická část popisuje působnost obce, strukturu územního rozpočtu, definuje příjmy a výdaje obce a rozpočtovou skladbu. Praktická část se skládá z analýzy obecního rozpočtu, zhodnocení hospodářského vývoje a stanovení vlastních návrhů, která budou diskutována se starostou města Šternberk.

Práce se věnuje podrobné analýze rozpočtu obce za posledních 5 let. V analýze budou rozděleny příjmy a výdaje obce rozdělené do jednotlivých kategorií a následně hodnoceny. Výdaje budou podrobně popsány dle jednotlivých odvětví. Příjmy a výdaje se budou v analýze hodnotit ve skutečném čerpání. Schválené, upravené rozpočty a skutečné se budou řešit následně v hodnocení hospodářského vývoje.

Přínosem této práce, je obohacení o rozšíření veřejného povědomí, které se týká obecního rozpočtu města Šternberk a celkové zamyšlení se nad danou problematikou.

Cílem této bakalářské práce je popsat obecní rozpočet a provést podrobnou analýzu v jednotlivých letech sledovaného období. Poté podrobně zhodnotit hospodářský vývoj města Šternberk. Dle možností také přidat mé vlastní návrhy na zlepšení územního a hospodářského rozvoje a diskutovat jej s vedením obce.

2 Obec

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

Můžeme si tedy obec představit jako ohraničené území, ve kterém žijí lidé a tento celek je charakteristický svou hustotou a počtem obyvatel, plošnou výměrou a množstvím nemovitostí.

- Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.
- Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.

2.1 Působnost obce

Pojem působnost obce je vymezena dle zákona č.128/2000 Sb., o obcích jako: Obec spravuje své záležitosti samostatně. Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví. Rozsah samostatné působnosti může být omezen zákonem. [8]

Státní správu, jejíž výkon byl zákonem svěřen orgánu obce, vykonává tento orgán jako svou přenesenou působností.

Působnost obcí je tedy vymezena v zákonech příkladným výčtem a dále jako péče o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi, především uspokojováním potřeby bydlení, ochrany rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchova vzdělávání, celkové kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. [1]

Pro dobrou představu do samostatné působnosti obce ze zákona patří:

- Hospodaření obce;
- Rozpočet a závěrečný účet obce;
- Peněžní fondy obce;
- Vydávání obecně závazných vyhlášek;
- Místní referendum;
- Program rozvoje obce;
- Spolupráce s jinými obcemi atd.

Obec spravuje samostatně záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům, a záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon. [1]

Orgány obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností vykonávají přenesenou působnost v základním rozsahu svěřeném obcím.

V rámci výkonu přenesené působnosti se jedná o tyto činnosti:

- Vydávání nařízení obce;
- Rozhodování o místních a účelových komunikacích;
- Projednávání přestupků;

- Jsou orgánem ochrany přírody a ochrany ovzduší;
- Jsou vodoprávním úřadem a povodňovým orgánem atd.

Obce s pověřeným obecním úřadem jsou při výkonu státní správy v přenesené působnosti oprávněny:

- Rozhodovat v prvním stupni ve správním řízení o právech;
- Rozhodují o poskytování peněžité a věcné dávky nebo půjčky;
- Zajišťují volby do parlamentu České republiky, do zastupitelstev krajů, do zastupitelstev obcí a do Evropského parlamentu;
- Jsou vodoprávním úřadem atd.

Obec s rozšířenou působností se v přenesené působnosti jedná např. o:

- Evidence obyvatel, vedení registru obyvatel;
- Vydávání občanských průkazů;
- Vydávání řidičských průkazů;
- Sociálně právní ochrana dětí;
- Péče o staré a zdravotně postižené;
- Ochrana životního prostředí atd. [1]

2.2 Jednotlivé orgány obce

Nejdůležitějším orgánem obce je obecní zastupitelstvo. Zastupitelstvo si samostatně volí jednoho ze svých členů starostu, který zastupuje obec navenek a je odpovědný za výkon své funkce zastupitelstvu. Hlavním výkonným orgánem obce je rada obce. **Radu obce** tvoří:

- Starosta;
- Členové zvolení z řad zastupitelů obce.

Obecní úřad

V čele obecního úřadu stojí starosta, popřípadě místostarosta (nebo místostarostové), tajemník a zaměstnanci obecního úřadu. Obecní úřad musí plnit úkoly, které mu ukládá v samostatné působnosti zastupitelstvo obce nebo rada obce, a vykonává přenesenou působnost.

Každá obec musí mít vždy zřízen **finanční** a **kontrolní** výbor a pokud v obci žije podle sčítání lidu alespoň 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české, zřizuje i **výbor pro národnostní menšiny**. Zastupitelstvo má právo zřídit v částech obce **osadní** nebo **místní výbor**. Rada obce je také oprávněna zřídit jako své iniciativní a poradní orgány komise. [1]

3 Rozpočet

Hospodaření územních samosprávných celků určuje zákon č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, dále pak zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů. [2]

V rámci soustavy veřejných rozpočtů jsou na úrovni sestavovány **rozpočty obce nebo kraje (územní rozpočty)**. Rozpočty územních samosprávných celků jsou označovány jako decentralizované peněžní fondy, ve kterých se soustřeďují jak příjmy, které obec získá na základě jejich přerozdělování v rozpočtové soustavě, tak příjmy generované jejich vlastní činností, a ty se rozdělují a používají na financování veřejných a smíšených statků prostřednictvím veřejného sektoru územní samosprávy nebo prostřednictvím soukromého sektoru. [1]

Územní rozpočet je vytvářen, rozdělován a používán, stejně jako ostatní veřejné rozpočty v rozpočtové soustavě, s využitím nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování, který je typický pro všechny veřejné rozpočty.[1]

Celý rozpočtový proces, tak lze jednoduše chápat jako nástroj zabezpečení a financování obecní politiky obce, nástroj, který dává do souladu plánované **příjmy** a **výdaje** obce. Na obecní rozpočet se můžeme dívat několika způsoby:

- Rozpočet jako bilance;
- Rozpočet jako finanční plán;
- Rozpočet jako nástroj municipální a regionální politiky.

Pro lepší pochopení např. u rozpočtu, který chápeme jako bilance jsou důležité příjmy a výdaje za rozpočtové období. Tyto hlediska se jednoduše snažíme vybalancovat. Hospodaření v tomto případě lze charakterizovat tímto vztahem:

$$F_1 + P - V = F_2,$$

kde, F_1 je stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku rozpočtového období;

P jsou příjmy;

V jsou výdaje;

F_2 je stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtového období.

Je-li F_2 větší než F_1 , vytváří se finanční rezerva pro hospodaření v dalších letech. Pokud je F_1 větší než F_2 , je nutné použít rezerv z minulých období nebo jiných finančních zdrojů na vyrovnání rozpočtové bilance. [1]

3.1 Struktura územního rozpočtu

Rozpočet obce se zpravidla sestavuje ve dvojím průřezu, a to **běžný a kapitálový**. **Běžný rozpočet** (provozní) je bilance běžných příjmů a běžných výdajů, z nichž většina se každoročně opakuje, vztahují se k danému rozpočtovému roku. Běžnými příjmy se financují neinvestiční (provozní) potřeby prostřednictvím běžných (neinvestičních) výdajů. [1]

Může být sestaven jako **vyrovnaný** (příjmy se rovnají výdajům), nebo jako **deficitní**, kdy jsou běžné příjmy než běžné výdaje.

Tabulka 3-1 Schéma běžného rozpočtu [Provazníková, R.; *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe, zpracování: vlastní*]

Příjmy	Výdaje
Daňové	všeobecné veřejné služby (veřejná správa apod.) veřejný pořádek (policie a hasiči) péče o zdraví bydlení komunální služby podnikání placené úroky běžné dotace jiným rozpočtům bezpečnost státu zemědělství apod.
svěřené daně	
sdílené daně	
místní (a regionální daně) daně	
správní poplatky	
Nedaňové	
uživatelské poplatky za služby	
příjmy z pronájmu majetku	
příjmy od vlastních neziskových organizací	
zisk z podnikání	
ostatní	
Přijaté transfery	
běžné dotace ze státního rozpočtu	
běžné dotace ze státních fondů	
od územních rozpočtů	
nahodilé, přijaté dary, sankce apod.	

Z Tab. 3-1 vychází, co můžeme například zařadit do daňových příjmů, nedaňových a přijatých transferů a také si lépe představit, jak vypadají výdaje.

Kapitálový rozpočet je vyrovnaný, jestliže se jeho výdaje rovnají příjmům; je deficitní, jsou-li kapitálové výdaje větší než příjmy a jsou-li kapitálové výdaje menší než kapitálové příjmy, je přebytkový. [1]

Tabulka 3-2 Schéma kapitálového rozpočtu [Provazníková, R.; *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe, zpracování: vlastní*]

Příjmy	Výdaje
z prodeje majetku	na investice
kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy	kapitálové dotace jiným rozpočtům
příjmy z půjček apod.	na nákup obligací, akcií
příjmy z emise vlastních obligací	poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky
přebytek běžného rozpočtu	splátky přijatých půjček
dary na investice apod.	krytí deficitu běžného rozpočtu

3.2 Příjmy obce

Hlavní skupinu příjmů rozpočtu obce tvoří nenávratné příjmy, které jsou nejdůležitějším zdrojem celkového financování obce. Z ekonomického hlediska dělíme příjmy na **vlastní** a **cizí**. Do vlastních můžeme zařadit:

- Daňové příjmy;
- Kapitálové příjmy;
- Nedaňové příjmy. [21]

Cizí příjmy jsou složeny většinou pouze z přijatými dotacemi (přijatými transfery), které se dělí na investiční a neinvestiční dotace. Poté tu patří například úvěry nebo půjčky, které jsou obce povinny za určitých podmínek splatit.

3.2.1 Daňové příjmy

Uvedené daňové příjmy jsou většinou největším zdrojem financování obecního rozpočtu.

1. Převody podílem z celostátního hrubého výnosu daní

Základem pro výpočtu nároku obce je 100 % celostátního hrubého výnosu jednotlivých typů daní s výjimkou daně z příjmů právnických osob, u které je základ snížen o daň z příjmů právnických osob, kdy je poplatníkem sama obec nebo kraj. [23]

Podle zákona o rozpočtovém určení daní se od 1.1. 2021 rozděluje:

- **Krajům 9,78 %** a dle přepočteného procentního podílu obcím 25,84 % z celostátního hrubého výnosu DPH;
- **Krajům 9,78 %** a dle přepočteného procentního podílu obcím 25,84 % z celostátního hrubého výnosu daní z příjmů, kterými jsou:
 - a) Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti;
 - b) Daň z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby;
 - c) Daň z příjmů fyzických osob včetně výnosu záloh poplatníka v paušálním režimu na daň z příjmů fyzických osob a daně z příjmů fyzických osob, která je rovna paušální daní;
 - d) Daň z příjmů právnických osob včetně daně z příjmů právnických osob ze závislé činnosti [7]
- **Obcím 1,5 %** z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti rozdělený dle přepočteného počtu zaměstnanců.

V období od ledna do srpna kalendářního roku jsou převody realizované dle koeficientů (počet obyvatel, počet žáků navštěvující školy např.) publikovaných v nejnovější vyhlášce ministerstva financí č. 219/2019 Sb., účinné zpravidla od 1. září předchozího kalendářního roku. [22]

2. Převody z výnosu daní

Dle ustanovení zákona o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům č. 243/2000 Sb. Se pod pojem výnos rozumí část hrubého výnosu daně zaevidovaná na splatnou daňovou povinnost. [23]

Daňovým příjmem rozpočtů obcí je:

- 100 % výnosu daně z nemovitých věcí, které se nachází na území obce [23]

3.2.2 Nedaňové a kapitálové příjmy

Nedaňové příjmy představují důležitý a relativně stabilní prvek v rozpočtu obce. Jejich výše se odvíjí od celkové velikosti majetku nebo z pronájmu a rozsahu vlastní činnosti (např. poskytování služeb nebo příjmy z prodeje zboží). Menší část těchto příjmů

pak tvoří splátky půjček, přijaté sankční platby, výnosy z finančního majetku a příjmy z prodeje neinvestičního majetku.

Kapitálové příjmy jsou spíše doplňkovým zdrojem příjmů obcí. Jsou téměř vždy tvořena pouze prodejem dlouhodobého majetku, prodejem pozemků a částí nemovitostí.

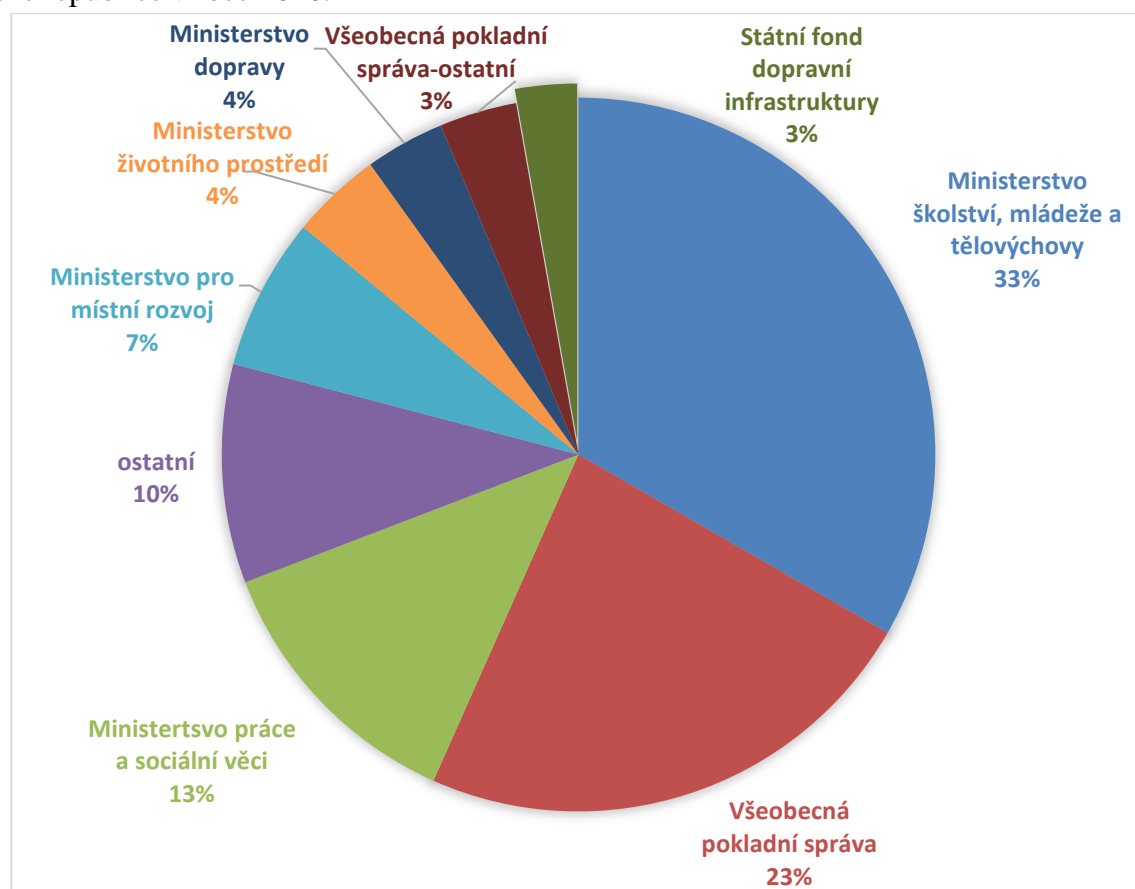
3.2.3 Přijaté transfery

Transfery jsou druhým nejvýznamnějším zdrojem příjmů obecních rozpočtů. Mohou pocházet jak ze státního rozpočtu, tak i ze státních fondů, ale i z rozpočtů regionálních rad (EU projekty) a z rozpočtů krajů. Ve stávajícím programovém období 2014-2020, které je postaveno na zcela nové struktuře programů, již transfery do rozpočtu obcí neplynou prostřednictvím regionálních rad. Pro rozvoj potřeb v území je místo regionálních operačních programů určen **Integrovaný operační program**, který se týká devíti kapitol státního rozpočtu, zejména pak MMR, MŠMT a MPSV, jehož administraci zajišťuje Centrum pro regionální rozvoj. [23]

Největší část tvoří transfery ze státního rozpočtu. Ty můžeme rozdělit na dva typy:

- Příspěvek na výkon státní správy;
- Ostatní dotace.

V grafu 3.1 jsou poměrově naznačené příklady, kam nejvíce směřují finance v České republice v roce 2016.

Graf 3.1: Přijaté transfery obcemi v roce 2016 [23]

3.3 Výdaje obce

Výdaje obce se dají rozdělit do dvou skupin:

- Běžné výdaje;
- Kapitálové výdaje.

Výběr jednotlivých ukazatelů je ovlivněn charakterem rozpočtové skladby a dostupností informací v rámci Monitoru hospodaření obcí, který vede Ministerstvo financí. Zatímco běžné výdaje se týkají provozních činností, kapitálové výdaje směřují na modernizace a rozšíření obecní infrastruktury. [24]

3.3.1 Běžné výdaje

Běžné výdaje jsou prostředky k financování běžného provozu obce (zřízené příspěvkové organizace) a rozdělují se do několika odvětví. Místní správa, školství, komunální služby, územní rozvoj, pozemní komunikace, odpady, kultura, ochrana přírody, silniční doprava, bytové a nebytové hospodářství, tělovýchova a zájmová činnost.

Tabulka 3-3 Běžné výdaje všech obcí v ČR [zdroj: www.denik.obce.cz, zpracování: vlastní]

Běžné výdaje	Podíl na celku
Místní správa	22 %
Školství	10 %
Komunální služby, územní rozvoj	7 %
Pozemní komunikace	6 %
Odpady	6 %
Kultura	5 %
Ochrana přírody	4 %
Silniční doprava	4 %
Bytové a nebytové hospodářství	4 %
Tělovýchova a zájmová činnost	4 %

Jak můžeme vidět, v Tab. 3-3 jsou rozdělena odvětví a jejich poměrové sestupné seřazení podle toho, jak obce utrácejí peníze ze svých příjmů.

3.3.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje obcí tvoří podstatnou část kapitálových výdajů veřejných rozpočtů. K jejich financování značnou měrou přispívají dotace z fondů Evropské unie. Jsou to výdaje na financování investičních záměrů obce, ať jde o koupi, novou výstavbu či rekonstrukci.

Tabulka 3-4 Běžné výdaje všech obcí v ČR [zdroj: www.denik.obce.cz, zpracování: vlastní]

Kapitálové výdaje	Podíl na celku
Odpadní vody	18 %
Pozemní komunikace	17 %
Školství	12 %
Komunální služby	11 %
Tělovýchova a zájmová činnost	6 %
Bytové a nebytové hospodářství	6 %
Místní správa	5 %
Pitná voda	4 %
Odpady	2 %
Ochrana přírody	2 %

V Tab. 3-4 se nachází procentuální zastoupení odvětví výši kapitálových výdajů v obcích České republiky.

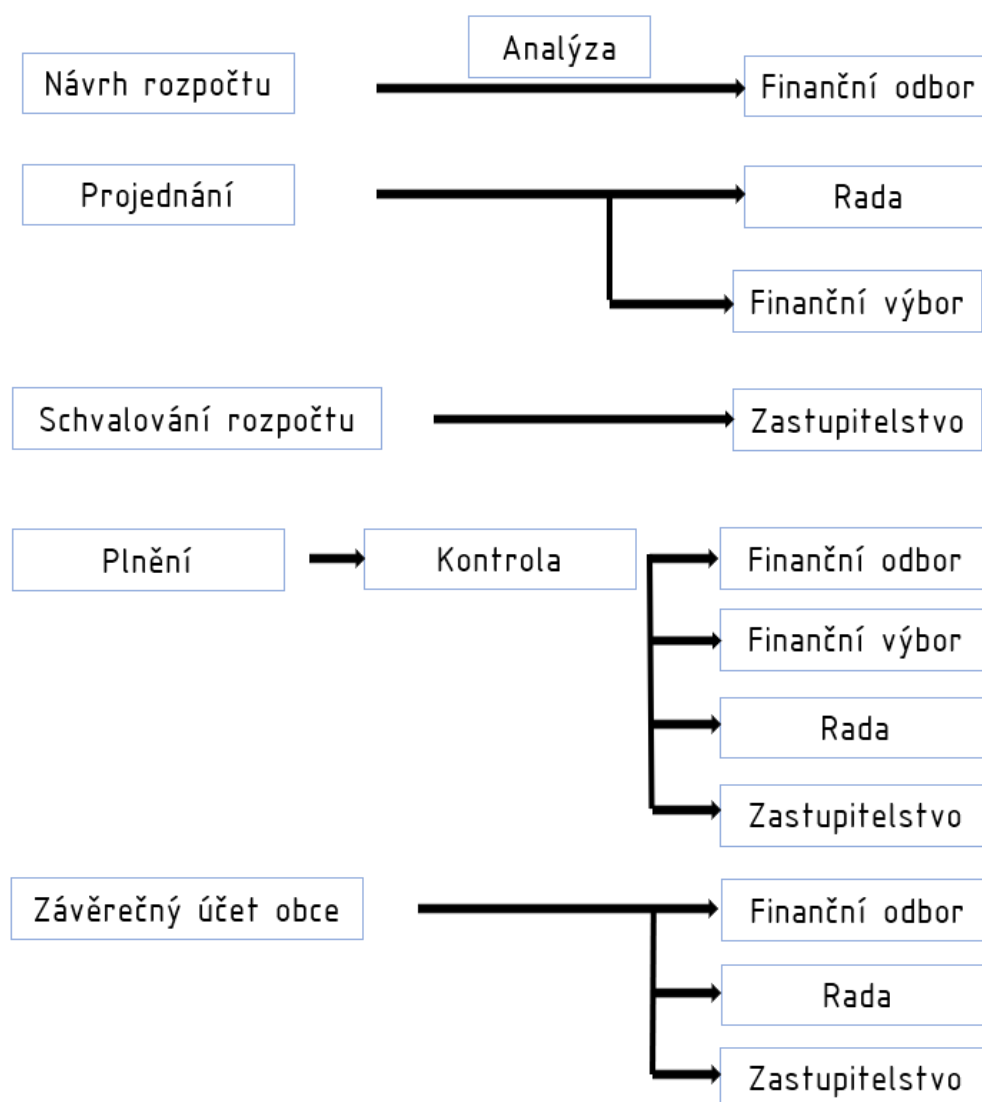
3.4 Rozpočtový proces

Pod rozpočtovým procesem rozumíme souhrn činností, které jsou nezbytné k řízení hospodaření územně samosprávních celků v daném rozpočtovém období. Rozpočtový proces není u všech obcí stejný, některé zásady a fáze však zůstávají shodné. Podle zákona se v České republice rozpočet jako základ finančního hospodaření sestavuje **na jeden kalendářní rok**. [1]

Rozpočtový proces je však delší, zpravidla zahrnuje dobu 1,5 až 2 roky. Proces se dělí do několika fází, které se dají rozdělit do těchto etap:

- Analýza minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období;
- Sestavení návrhu rozpočtu;
- Projednávání a schválení;
- Kontrola plnění rozpočtu;
- Přehled o skutečném plnění rozpočtu – závěrečný účet;
- Následná kontrola;
- Aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu; [1]

Sestavení návrhu rozpočtu a tvorbu podkladů pro tvorbu rozpočtu zpravidla provádí výkonný orgán obce, **většinou finanční odbor**. Na obrázku 3.1 je naznačeno v jakých etapách probíhá rozpočtový proces od návrhu rozpočtu až po závěrečný účet a kdo zmíněno tuto etapu sestavuje. Tyto zásady mají význam při kontrole plnění rozpočtu a jeho vyhodnocení během roku. Přehled o skutečném plnění a vypracování závěrečného účtu sestavují výkonné orgány, jejich schválení je v kompetenci volených orgánů. Zpráva

o přezkoumání hospodaření obce za uplynulý rok je nezbytnou součástí projednání závěrečného účtu. [1]

Obrázek 3.1: Fáze rozpočtového rozpočtu (vlastní úprava) [zdroj: PROVAZNÍKOVÁ, R. Místní finance: distanční opora. I. díl. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2011. ISBN 978-80-7395-454-3. Zpracování:vlastní]

3.5 Závěrečný účet

Součástí zprávy k závěrečnému účtu by měla být analýza faktorů, které ovlivnily plnění příjmů a výdajů rozpočtu a návrh **opatření**, které by přispěly k jejich omezení. Za účelem větší přehlednosti a vypovídací schopnosti jak pro zastupitele, tak pro občany by měl závěrečný účet obsahovat tabulky, komentáře a grafické znázornění.

Struktura závěrečného účtu by měla obsahovat: [1]

- Celkový pohled na hospodaření v minulém roce, s porovnáním schváleného, upraveného rozpočtu;
- Vyhodnocení příjmové části rozpočtu (rozdělení na daňové, nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace);

- Rozdělení daňových příjmů na sdílené daně, výlučné daně, místní poplatky a správní poplatky;
- Plnění sdílených daní po měsících v daném roce;
- Porovnání běžných výdajů v odvětvovém členění rozpočtové skladby;
- Vyhodnocení celkových výdajů;
- Analýza příjmů a výdajů po měsících;
- Vyhodnocení salda provozního přebytku;
- Měsíční stav peněžních prostředků na účtech samosprávného celku;
- Běžné a kapitálové výdaje po měsících.

Během rozpočtového roku dochází k nesrovnalostem mezi rozpočtem a skutečností. Jsou způsobeny organizačními změnami, změnami zákonů nebo objektivně se opakujícími skutečnostmi, které nebyly při sestavování rozpočtu známy. V těchto případech je nutno rozpočtovou potřebu uhrazovat těmito způsoby:

- Změnou rozpočtu, kterou schválí zastupitelstvo;
- Využitím prostředků z mimorozpočtových zdrojů;
- Realizovat rozpočtové opatření. [1]

3.6 Rozpočtové opatření

Rozpočtovým opatřením jsou povolené přesuny rozpočtových prostředků mezi jednotlivými druhy příjmů a výdajů, povolené překročení rozpočtu podřízené organizace a vázání rozpočtových prostředků. **Rozpočtové opatření** se musí uskutečnit vždy, jestliže jde o vztah k jinému rozpočtu. [1]

Je **povinností**, zpravidla finančního odboru, poukázat na tyto skutečnosti a navrhnout opatření k jejich nápravě. Pokud se do rozpočtu včleňuje nový požadavek, měl by tuto změnu doprovázet návrh způsobu financování. Jestliže **není schválen** do nového rozpočtového období, hospodaří se podle **rozpočtového provizoria**, buď podle skutečnosti stejného období v předchozím rozpočtovém období nebo podle plánovaného rozpočtu. Rozhodnutí o způsobu hospodaření podle rozpočtového provizoria u územního rozpočtu je v pravomoci **zastupitelstva obce** či **zastupitelstva kraje**.

Rozpočtové opatření může být:

- a) Přesun rozpočtových prostředků, při němž se příjmy a výdaje vzájemně ovlivňují, aniž by se změnil celkový objem příjmů a výdajů (přesun z položky na položku)
- b) Použití nových příjmů k úhradě nových rozpočtových výdajů (přijetí účelové dotace – zvětšuje se objem příjmů i výdajů)
- c) Vázání rozpočtových výdajů, jestliže jejich krytí je ohroženo neplněním rozpočtových příjmů (snižuje se objem příjmů a výdajů) [14]

Příkladný postup při provádění rozpočtových opatření:

- 1) Obec nebo obecní úřad obdrží oznámení o poskytnutí finančních prostředků do svého rozpočtu s určením způsobu zařazení do rozpočtu nebo vývojem hospodaření vznikne nutnost provést změnu ve schváleném rozpočtu obce

- 2) Odpovědní pracovníci obecního úřadu připraví pro jednání rady nebo zastupitelstva obce návrh na provedení rozpočtového opatření
- 3) Rada nebo zastupitelstvo obce provede rozpočtové opatření
- 4) Rozpočtové opatření bude na obecním úřadě zavedeno do evidence rozpočtových opatření s uvedením pořadového čísla a čísla usnesení, pod kterým bylo v radě nebo zastupitelstvu uvedeno
- 5) Rozpočtové opatření bude zpracováno do účetních a finančních výkazů obce
- 6) Úprava rozpočtu bude předložena elektronicky ve formě výstupu dávky upraveného rozpočtu
- 7) V případě zaslání upraveného rozpočtu se tato skutečnost oznamuje telefonicky nebo emailem příslušnému pracovníkovi, který bude data zpracovávat [14]

3.7 Rozpočtový výhled

Od roku 2001 zákon udává pravidla o územních rozpočtech. Zákon č.477/2008 Sb., nařizuje obcím a krajům sestavit kromě ročního rozpočtu i **rozpočtový výhled**. Novela zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů posuzuje nezpracování rozpočtu a rozpočtový výhled za správní delikt, za který krajský úřad může v rámci své **přenesené působnosti** uložit obci (právníké osobě) pokutu. [3]

Rozpočtový výhled je zásadní i pro malé obce, které hospodaří s obecním rozpočtem. Slouží pro střednědobé finanční plánování. Každá obec musí sestavovat rozpočtový výhled alespoň ve čtyřech ukazatelích.

- Celkové příjmy;
- Celkové výdaje;
- Celkové pohledávky;
- Celkové zakázky. [3]

Nejvhodnější postup pro tvoření nejpřesnějšího běžného rozpočtového výhledu by mohl takto vypadat:

1. Zpracování analýzy hospodaření obce za uplynulé minimálně dva až tři roky
2. Rozdělení analyzovaných dat na běžné a kapitálové příjmy a výdaje, běžné položky dále pak členit na pravidelně se opakující a nahodilé
3. Přiřazení hodnot do rozpočtového výhledu na základě střednědobého výhledu státu (sdílené daně)
4. Z analýzy běžných příjmů a výdajů lze vysledovat určité závislosti, na jejichž základě lze jednotlivým položkám přiřadit dle vývoje koeficienty pro další léta
5. Dále je nutné začlenit do rozpočtového výhledu kapitálové a nahodilé položky.

Zastupitelstvo může schválit roční rozpočet odlišný od údajů rozpočtového výhledu. Celkově jde o to, aby představitelé obce brali uvědoměle v úvahu rozpočtový výhled a aby jejich vzájemné odlišnosti byly opodstatněné a zdůvodněné. Jeho zpracování umožňuje územně samosprávnému celku

- Zlepšení a zjednodušení zpracování rozpočtu běžného roku;
- Koncepční a plánovité financování;
- Přehled o možnostech hospodaření subjektu v budoucích obdobích a o využití návratného způsobu financování;
- Dlouhodobý komplexní pohled na výsledek hospodaření a finanční situaci územního celku.

3.8 Rozpočtová skladba

Představuje systém, který třídí a upravuje způsob třídění všech peněžních operací veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů státu. Rozpočtová skladba třídění umožňuje třídění příjmů a výdajů rozpočtu na příjmy a výdaje nenávratné povahy a návratné povahy. Tím lze přesněji analyzovat hospodaření a krytí schodku rozpočtu. I v tomto případě můžeme analyzovat v rámci běžného a kapitálové rozpočtu. Rozpočtová skladba se snaží respektovat několik zásad.

- Zásadu jednotnosti a závaznosti – každý údaj rozpočtu má své jednoznačně identifikovatelné místo;
- Zásadu dlouhodobé stability třídění rozpočtu;
- Potřebu agregace, sumarizace s využitím principu konsolidace (hlavně, aby nedocházelo k načítání několikanásobných dotací např.);
- Zásadu srozumitelnosti;
- Zásadu kompatibility s mezinárodními standardy (transparentnost). [1]

Rozpočtová skladba se také třídí podle druhu. Kapitální (organizační nebo odpovědnostní), druhové, odvětvové (dříve funkční), konsolidační (tzv. záznamové jednotky).

4 Organizační formy zajištění veřejných služeb

Obce můžou si určit, jak budou zajišťovat a financovat statky a služby pomocí těchto základních faktorů:

- Komunální organizace;
- Obchodní společnosti;
- Neziskové organizace;
- Spolupráce mezi obcemi nebo kraji.

4.1 Komunální organizace

Do těchto organizací spadají např. odbory obecních či krajských úřadů, avšak tyto organizace nebývají přímo činné v poskytování služeb. Mají spíše regulativní úkoly v rámci přenesené působnosti (např. udělení povolení, registrace, ochrana práv dítěte). Odbory nejsou vhodné pro poskytování služeb. Jejich byrokratický řád, hierarchický řád a začleněnost pobízí hodně málo k snižování nákladů nebo zvyšování zisku.

4.1.1 Organizační složky (dříve rozpočtové organizace)

Tuto formu organizace volí územní samosprávný celek pro takové činnosti, které:

- a) Nevyžadují velký počet zaměstnanců
- b) Nepotřebují složité a rozsáhlé strojní nebo jiné technické vybavení
- c) Nejsou vnitřně odvětvové či jinak organizačně členěné
- d) Nevstupují do složitých ekonomických nebo právních vztahů

Tyto složky vznikají rozhodnutím zastupitelstva obce nebo kraje. Všechny příjmy a všechny výdaje jsou součástí rozpočtu zřizovatele. Výhoda zřízení takové organizace je přímá kontrola a vliv obce nad jejich činností, ale zároveň složky nejsou motivovány k efektivnímu vynakládání přidělených finančních prostředků, nemohou samostatně uskutečňovat personální politiku. U těchto typů organizací je brutto způsob financování, což znamená, že se jedná o hrubou mzdu, tedy mzdu včetně daní, které z ní budou následně odvedeny.

4.1.2 Příspěvkové organizace

Zde se používají netto způsob financování, čisté mzdy, tedy sumy, které zbývají zaměstnanci po odečtení daní a odvodů státu.

Zřizovatel této organizace může:

- Poskytovat příspěvky na investice nebo příspěvek na provoz;
- Požadovat do vlastního rozpočtu odvod části provozních výnosů nebo pro ni stanovit odvod z odpisů (PO nemusí vlastnit majetek, který používá);
- Stanovit výsledek hospodaření organizace;
- Rozhodnout o rozdělení zlepšeného výsledku hospodaření do fondů.

Na rozdíl od organizačních složek, jsou příspěvkové organizace více motivovány k tomu, aby služby poskytovaly efektivně, protože nesou náklady na jejich provozování, mají větší volnost při odměňování zaměstnanců a mohou si bez omezení ponechat případný nerozpočtovaný provozní přebytek. [1]

Příspěvkové organizace si vytváří vlastní peněžní fondy:

- a) Rezervní fond;
- b) Investiční fond;
- c) Fond odměn;
- d) Fond kulturních a sociálních potřeb. [1]

Zůstatky z výše uvedených fondů se zpravidla převádějí do následujících roků.

A organizace je oprávněna se souhlasem svého zřizovatele:

- Uzavírat smlouvy o půjčce nebo o úvěru;
- Pořizovat věci nákupem na splátky nebo smlouvou o nájmu s právem koupě;
- Ručit za závazky svého pořizovatele nebo jiných subjektů, které zřizovatel zřídil nebo založil. [1]

U daně z příjmu vzniklé výslovnou přímou činností obce ve formě obecní organizační složky připadá celý její výnos obci, zatímco u PO jde o daň placenou právnickou osobou, jejíž výnos se stává součástí celostátního výnosu této daně, z něhož má obec jen podíl stanoveným zákonem o rozpočtovém určení daní. [1]

4.2 Obchodní společnosti

Tyto společnosti jsou na rozdíl od výše uvedených organizací, založené na základě zákona o obchodních společnostech a družstvech (obchodních korporací). Pro místní veřejné služby se nejčastěji používají formy společnosti s ručeným omezením. Tento druh partnerských vztahů je spojen s určitým rizikem podnikání. Při zakládání společnosti přispívají obce, kraje a další spoluvlastníci svým vkladem ve formě peněz, hmotných prostředků nebo know-how. Výše vkladu určuje jeho práva a povinnosti. Nejčastější formou v ČR je zakládání společností s ručením omezením. [1]

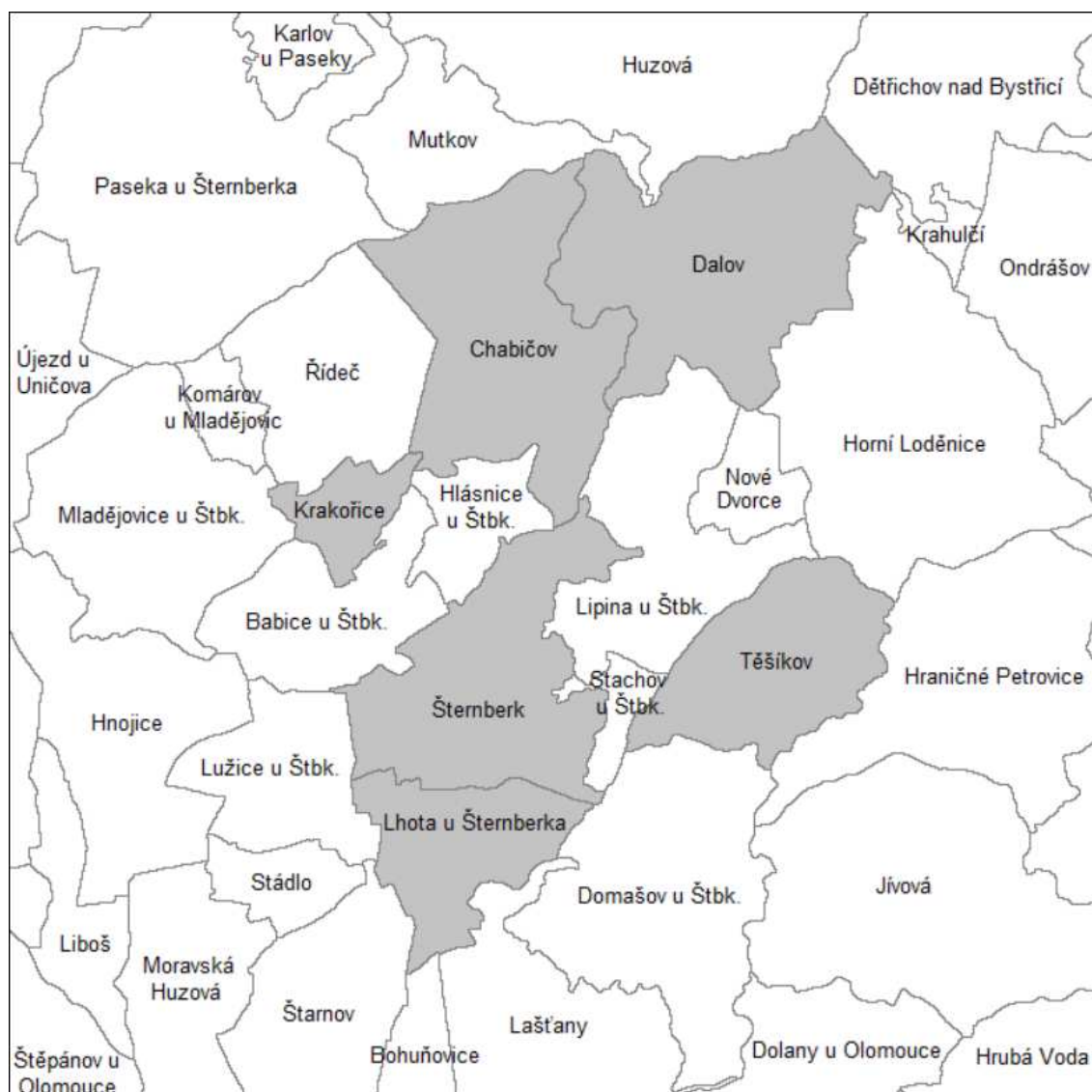
4.3 Neziskové organizace

Obce a kraje mohou pro zajišťování služeb využít i nadace či nadační fondy. Zakladatel zakládá nadaci či nadační fond k trvalé službě společensky nebo hospodářsky užitečnému účelu.

Tento účel nadace může být veřejně prospěšný, spočívá-li v podpoře obecného blaha, i dobročinný, spočívá-li v podpoře určitého okruhu osob určených jednotlivě či jinak. Jsou rovněž zapsány do veřejného rejstříku. [1]

4.4 Formy spolupráce mezi obcemi a kraji

Spolupráce mezi obcemi se v praxi dělá mnoha způsoby. Nejčastější formou spolupráce jsou dobrovolné svazky obcí (DSO). Představuje specifickou formu a vznik rozpočtu územního samosprávních celků. DSO vzniká za účelem ochrany a prosazování společných zájmů obcí. Např. zabezpečení úkolů v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, zpracování a realizace společné koncepce rozvoje cestovního ruchu.

Obrázek 5.2: Mapa katastrálních území Šternberka [zdroj: www.wikipedia.org]

6 Analýza hospodaření v letech 2016-2020

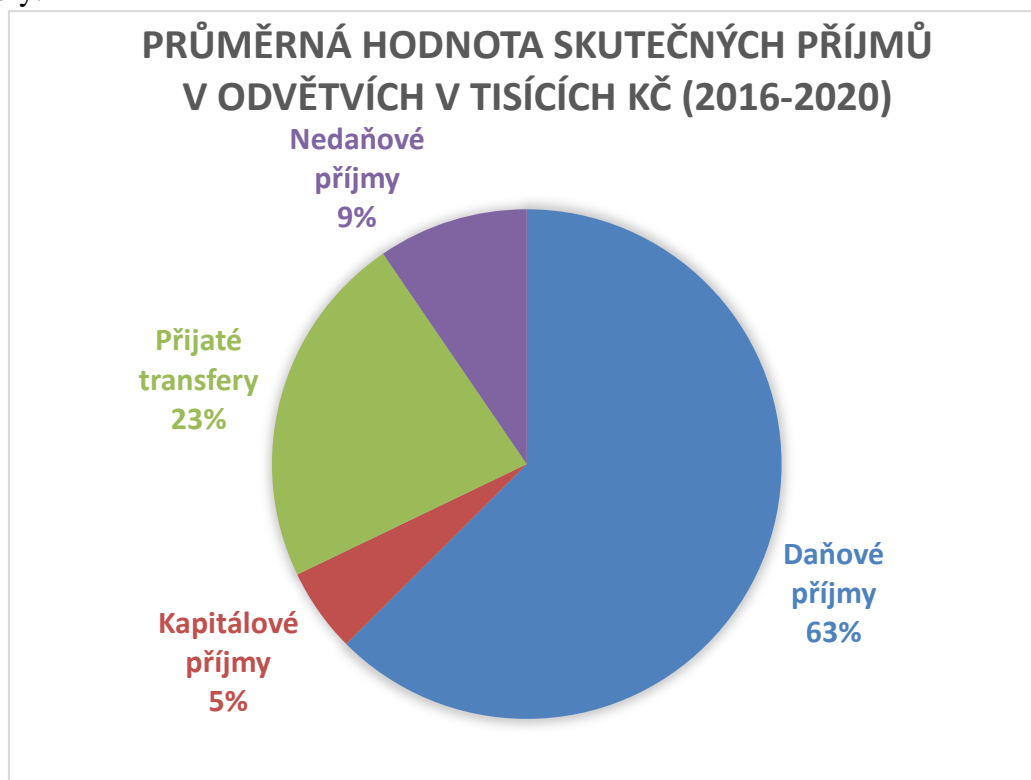
Tato část bakalářské práce se zaměřuje na celkové hospodaření obce v letech 2016 až 2020. Pro analýzu byly vybrány roky v tomto pětiletém období z důvodu zachycení nejaktuálnější podoby nynějšího hospodaření města. Rok 2020 dostává větší prostor díky větší atraktivitě z důvodu pandemické krize, navzdory faktu, že pro rok 2020 nebyl ještě zpracován závěrečný účet. Dochází zde k porovnání jednotlivých rozpočtů upravených, schválených a skutečných. Všechna skutečná plnění, skutečné příjmy a výdaje plynou ze závěrečných účtů obce. Jednotlivé příjmy a výdaje jsou popsány ve všech úpravách po daných letech. Analýza pracuje s celkovými příjmy a výdaji, které jsou již konsolidované, tedy očištěné od interních prostředků – dochází pouze k přesunu finančních prostředků mezi účty.

6.1 Příjmová stránka obce

Tato část je zaměřena na strukturu skutečných příjmů obce a na jejich rozdíl mezi schválenými a upravenými příjmy. Analýza se také zaměřuje na poměry mezi druhy příjmů a jejich vlivem na obec. Podklady k analýze vychází z rozklikávacího rozpočtu obce a z jednotlivých závěrečných účtů, které město má volně k dispozici. A z veřejných a soukromých rozhovorů se starostou města Ing. Stanislav Orságem.

6.2 Struktura schválených a skutečných příjmů obce

Příjmy obce se dělí na daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a finanční transfery.

Graf 6.1: Průměrná hodnota skutečných příjmů v odvětvích v tis. Kč [25]

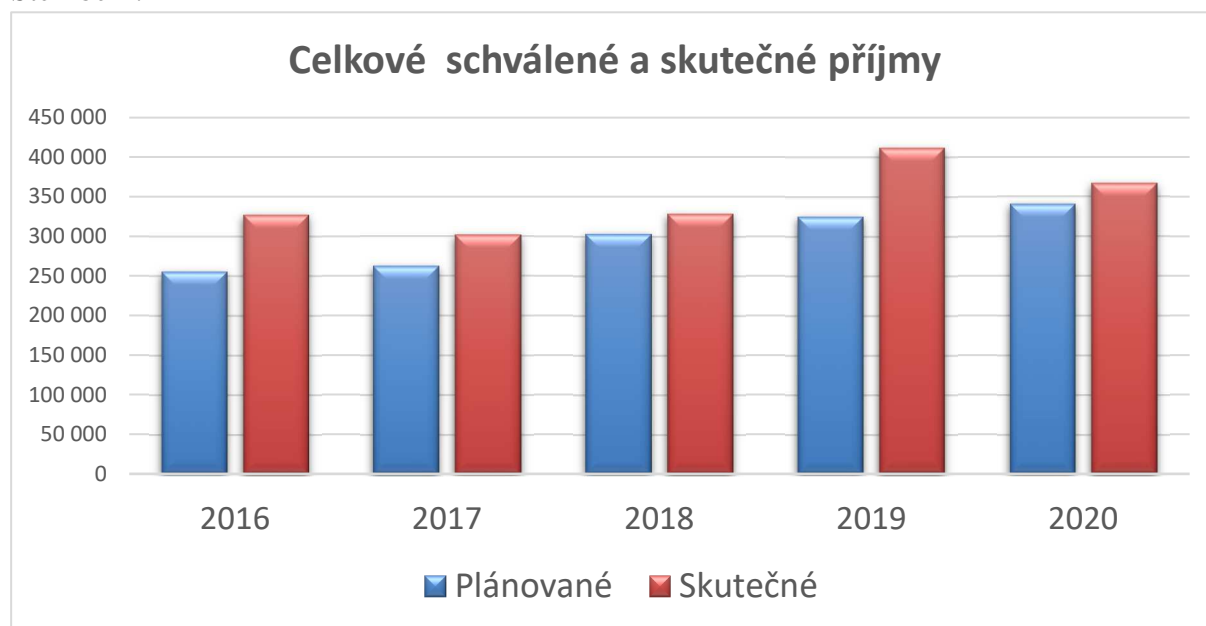
Graf 6.1 zobrazuje procentuální rozlišení druhu průměrných příjmů z celého sledovaného období. Je očividné, že město Šternberk má největší podíl příjmů jako daňové, které šplhají až k 70 % celkových příjmů, z čehož tato skupina je pro obec nejdůležitější faktor,

na který se musí zaměřovat. Poté se získávají finance z přijatých transferů. Kapitálové a nedaňové příjmy jsou ve sledovaném období většinou nejnižší.

Tabulka 6-1 Struktura skutečných příjmů ve sledovaném období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Druhy příjmů	Rok					Průměrné příjmy
	2016	2017	2018	2019	2020	
Daňové	197 310	213 010	227 840	245 550	201 090	216 960
Kapitálové	55 330	7 600	6 300	10 730	12 280	18 448
Přijaté transfery	40 030	46 630	66 710	110 750	127 820	78 388
Nedaňové	34 250	33 930	27 470	44 680	25 150	33 096

Jak můžeme vidět v Tab. 6-1, ve sledovaném období daňové příjmy byly ve všech letech nejvyšší, své maximální hodnoty dosáhly v roce 2019. Kapitálové příjmy se od roku 2016 radikálně snižují. Důvodem je fakt, že město už nemá žádné velké pozemky na prodej a v roce 2016 skutečně čerpala z rozpočtu více, než se předpokládalo. Přijaté transfery a dotace se za poslední dva roky téměř zdvojnásobily proti rokům 2016-2018. Velkou roli v přijatých transferech hrají neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně. Nedaňové příjmy se v sledovaném období příliš nerozlišují. Rok 2020 se u nedaňových příjmů zdá být nízký, ale není tu započítán poslední měsíc z důvodu nezhotoveného závěrečného účtu. V níže uvedeném grafu celkových schválených (plánovaných) a skutečných příjmů v každém roce. V celém sledovaném období skutečné příjmy přesahovaly plánované. Převážně jsou důvodem získané pozdější dotace a neočekávané příjmy. V roce 2019 byl tento rozdíl nejvyšší, a to hlavně kvůli velkým příjmům z daní příjmů právnických osob a obecných daní ze zboží a služeb. Výkyv v roce 2016 bezpochyby zapříčinil příjem z prodeje velkých pozemků obce Šternberk.

Graf 6.2: Celkové schválené a skutečné příjmy v jednotlivých letech sledovaného období (v tis. Kč) [25]

Dále zde můžeme vidět, že se příjmy obce každoročně zvyšují o desítky milionů. Hlavním důvodem je expanze města a starost o jednotlivá katastrální území. Navyšující výdaje města pochopitelně navyšují i každoroční příjmy.

Tabulka 6-2 Skutečné čerpání k upravenému rozpočtu v jednotlivých letech [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Celkem čerpáno z upraveného rozpočtu	122 %	105 %	101 %	109 %	99 %

Prostřednictvím Tab. 6-2 si lze lépe představit celkové hospodaření s rozpočtem obce. Z tabulky lze zjistit procentní vyjádření celkového skutečného čerpání z upraveného rozpočtu v jednotlivých letech. V roce 2016 čerpání přeskočilo hranici 120 % a hospodaření v tomto roce můžeme v tomto roce považovat za nedostatečné. Avšak každým dalším rokem se čerpání přibližuje k hranici 100 % a je ustálené.

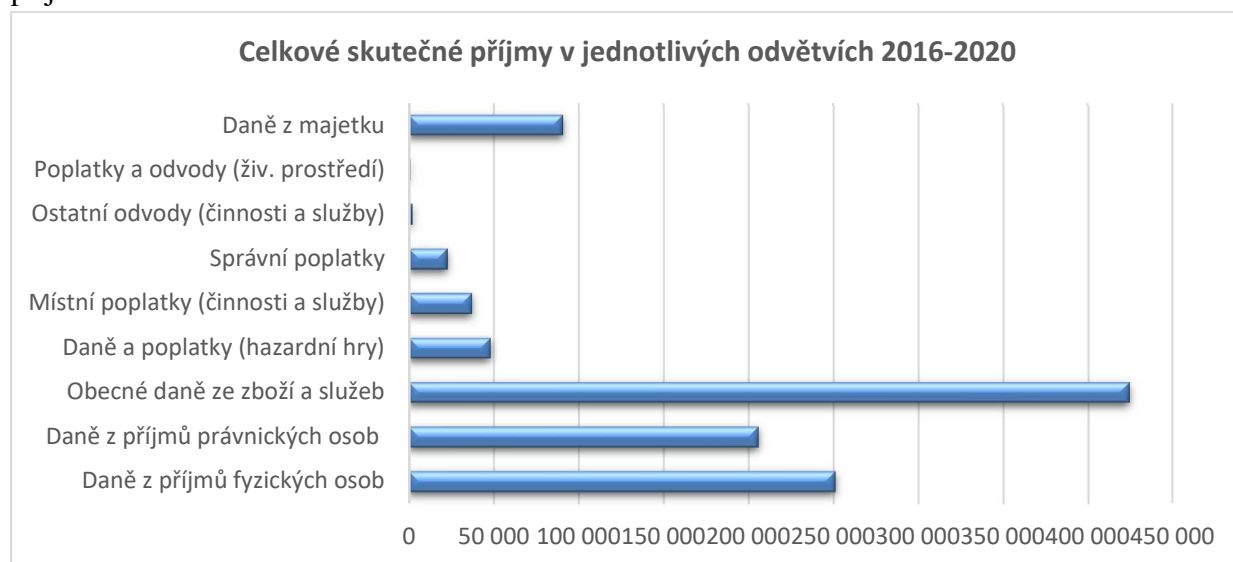
6.2.1 Daňové příjmy

V této kapitole se analýza zaměřuje pouze na podrobné daňové příjmy obce, které jsou rozdělené podle druhů a jejich skutečných příjmů během sledovaného období. V prvním sloupci Tab. 6-3 jsou popsána jednotlivá odvětví. Daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, obecné daně ze zboží a služeb, daň a poplatky z hazardních či výherních automatů, místní poplatky z různých činností a služeb, správní poplatky, ostatní odvody z různých činností a služeb, poplatky a odvody v sekci životního prostředí a daně z majetku. Žlutě zvýrazněný řádek je nejdůležitější faktor daňových příjmů ve městě Šternberk. Obecné daně ze zboží a služeb mají každý rok ve sledovaném období nejvyšší hodnotu, která se od roku 2016 postupně zvyšovala. V roce 2019 se tato stagnace zastavila na 97 520 tis. Kč, následně v roce 2020 se hodnota snížila. Důvodem snížení je pandemická krize, která poškodila každý územně samosprávním celek v oblasti zboží a služeb. Celoplošná a dlouhotrvající opatření snížila příjem z různých služeb a zboží, které se poskytovaly v katastrálním území Šternberk. Další dva hlavní faktory jsou velké příjmy z daní, které odvádějí fyzické a právnické osoby na území obce. U těchto dvou částí také můžeme vidět pokles v roce 2020, které přesahují 10 až 17 mil. Kč. Vinu za tyto poklesy můžeme opět připsat vládním celoplošným opatření proti šíření koronaviru v ČR. Příjmy velkých firem na území obce byly o velké částky sníženy, a tudíž obecního rozpočtu se krize dotkla také.

Tabulka 6-3 Struktura skutečných daňových příjmů (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Daňové příjmy	2016	2017	2018	2019	2020
Daně z příjmů fyzických osob	43 950	45 960	52 910	59 310	49 350
Daně z příjmů právnických osob	41 910	46 550	40 730	47 750	29 260
Obecné daně ze zboží a služeb	69 280	77 960	92 450	97 520	87 230
Daně a poplatky (hazardní hry)	9 090	10 470	10 060	10 060	8 550
Místní poplatky (činnosti a služby)	7 600	7 260	7 340	7 270	7 786
Správní poplatky	5 170	5 070	4 940	4 220	3 337
Ostatní odvody (činnosti a služby)	492	382	374	416	340
Poplatky a odvody (živ. prostředí)	500	17	57	54	223
Daně z majetku	18 760	19 350	18 990	18 940	15 010
Celkem	196 752	213 019	227 851	245 540	201 086

Místní poplatky z činností a služeb jsou téměř konstantní po celou dobu sledování. Správní poplatky a odvody se každým rokem pomalu snižují. Daně z majetku si drží svou hodnotu až na rok 2020, kde je důvodem absence závěrečného účtu obce. Nejvyšších daňových příjmů se dosáhlo v roce 2019 a to 245 540 tis. Kč.

Graf 6.3: Celkové skutečné daňové příjmy v jednotlivých odvětvích 2016-2020 v tis. Kč [25]

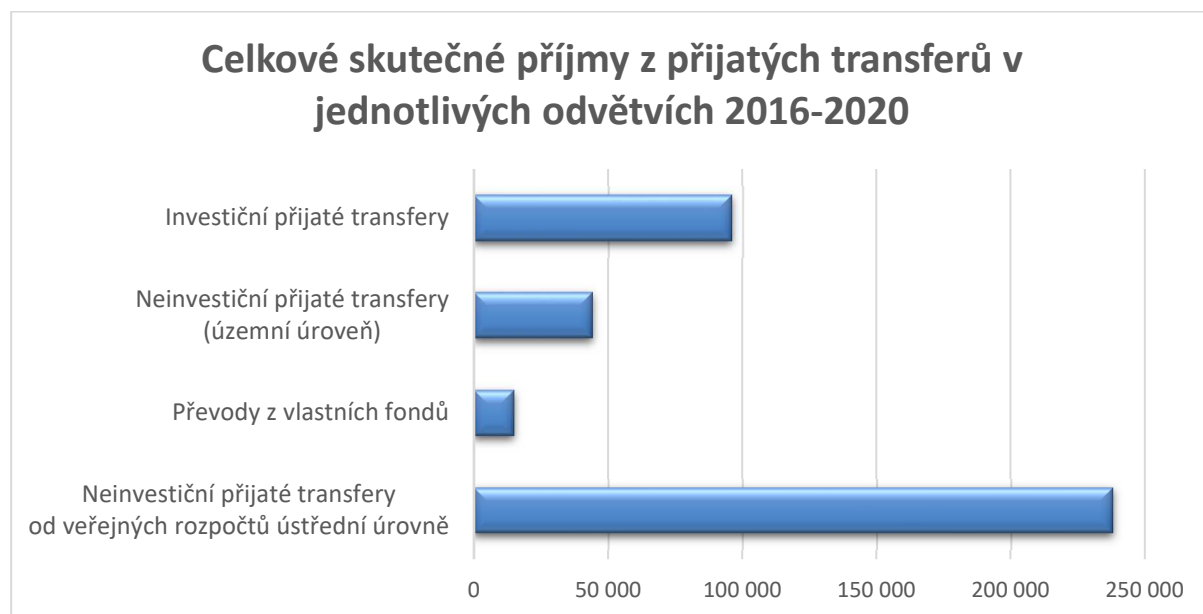
Graf 6.3 přehledněji zobrazuje celkové daňové příjmy v jednotlivých odvětvích během celého sledovaného období.

6.2.2 Přijaté transfery

Zde analýza sleduje všechny transfery a dotace v daném období a jednotlivě je popisuje. *Tabulka 6-5 Struktura skutečných přijatých transferů za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]*

Přijaté transfery	2016	2017	2018	2019	2020
Neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně	26 750	36 270	40 490	69 820	64 730
Převody z vlastních fondů	1 710	2 020	4 310	1 085	5 570
Neinvestiční přijaté transfery (územní úroveň)	6 000	8 340	10 060	10 430	9 370
Investiční přijaté transfery	5 570	0	11 860	30 410	48 160
Celkem	40 030	46 630	66 720	111 745	127 830

U přijatých transferů jsou do očí bijící neinvestiční přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně, které se každým rokem zvyšují, pokud ovšem pomineme krizový rok 2020, kdy dotace nebyly na prvním místě diskuzí. Převody z vlastních fondů jsou na minimální úrovni, protože město nemělo potřebu do těchto fondů zasahovat. V roce 2020 se ovšem převody jednorázově zvýšily o 4 mil. Kč. Neinvestiční přijaté transfery územní úrovně se během let pouze mírně zvyšovaly. Investiční přijaté transfery se během poslední 5 let rapidně zvýšily a v roce 2020 vystoupaly až na 48 160 tis. Kč.

Graf 6.4: Celkové skutečné příjmy z přijatých transferů v jednotlivých odvětvích 2016-2020 (v tis. Kč) [25]

Graf 6.4 stručně zobrazuje celkové příjmy z přijatých transferů v jednotlivých odvětvích ve sledovaném období.

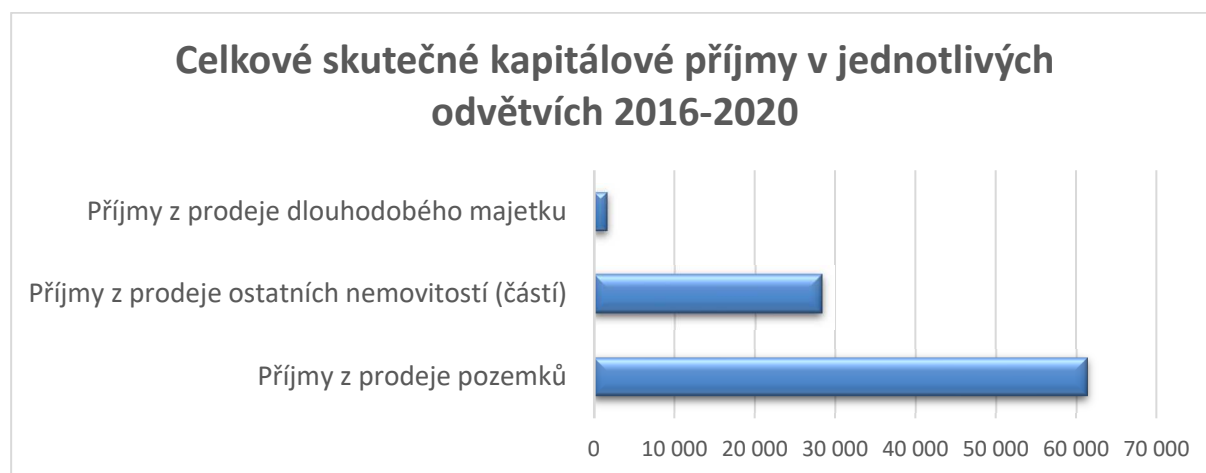
6.2.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy obce si přičítají nejmenší podíl na příjmech obce, ale i zde můžeme najít pár zajímavých hodnot.

Tabulka 6-6 Struktura skutečných kapitálových příjmů za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Kapitálové příjmy	2016	2017	2018	2019	2020
Příjmy z prodeje pozemků	54 830	469	1 400	2 590	2 120
Příjmy z prodeje ostatních nemovitostí (částí)	380	6 487	3 240	8 040	10 160
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku	99	646	792	95	2
Celkem	55 309	7 602	5 432	10 725	12 282

Tab. 6-6 nám ukazuje hlavně příjmy z prodeje majetku, která vlastní obec nebo jeho části. V roce 2016 obec prodala jedny z největších pozemků v hodnotě 54 mil. Kč. V dalších letech se díky velkému prodeji v roce 2016 snažila prodeji pozemků vyhýbat. Příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí se každým rokem zvyšují. Starosta města nepovažuje vhodné, aby obec vlastnila pozemky, pro která nemá žádné využití, a proto se vlastněných částí pozemků rychle zbavuje.

Graf 6.5: Celkové skutečné kapitálové příjmy v jednotlivých odvětvích 2016-2020 (v tis. Kč)

Díky prodeji pozemků z roku 2016 se příjmy z prodeje pozemků staly bezprostředně nejvyšším druhem kapitálového příjmu pro obec za sledované období. Příjmy z dlouhodobého majetku jsou vůči jiným odvětvím zanedbatelné a jak ukázala struktura skutečných kapitálových příjmů za sledované období, tak prodej částí nemovitostí je v letech 2017 až 2020 největším zdrojem kapitálových příjmů.

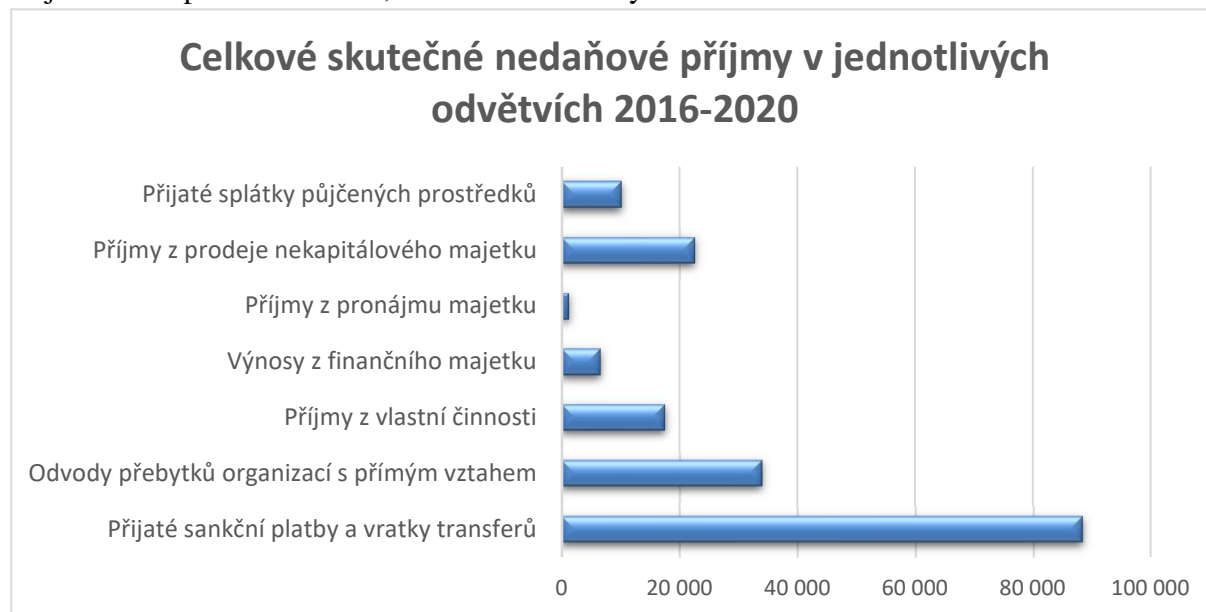
6.2.4 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy obce jsou třetím největším zdrojem příjmů obce.

Tabulka 6-7 Struktura skutečných nedaňových příjmů za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Nedaňové příjmy	2016	2017	2018	2019	2020
Přijaté sankční platby a vratky transferů	18 490	18 060	14 200	21 350	16 340
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	7 450	5 640	10 080	6 220	4 590
Příjmy z vlastní činnosti	3 550	4 040	3 360	3 650	2 940
Výnosy z finančního majetku	282	304	922	2 930	2 080
Příjmy z pronájmu majetku	355	573	84	93	87
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku	3 360	4 900	2 840	8 360	3 180
Přijaté splátky půjčených prostředků	766	422	354	2 080	6 490
Celkem	34 253	33 939	31 840	44 683	35 707

Žlutě vyznačený řádek zobrazuje jádro každoročního největšího příjmu v oblasti nedaňových příjmů, jsou to sjednocené přijaté sankční platby a vratky transferů. U odvodů přebytků organizací s přímým vztahem můžeme vidět v roce 2020 mírný pokles, který je pravděpodobně zapříčiněn opět krizí a nezapočtení posledního měsíce roku 2020. Příjmy z vlastní činnosti si po celou dobu sledování drží svůj trend. Nejzajímavější hodnoty můžeme vidět v posledních dvou odvětvích. Přijaté splátky půjčených prostředků se v roce 2020 zvýšily trojnásobně oproti roku 2019, kde se hodnota zvýšila až na 2 080 tis. Kč.

Graf 6.6: Celkové skutečné nedaňové příjmy v jednotlivých odvětvích 2016-2020 (v tis. Kč) [25]

Graf 6.6 nám naznačuje, že přijaté sankční platby a vratky transferů jsou ve sledovaném období hlavním zdrojem nedaňových příjmů. Ostatní odvětví jsou několikanásobně menší než největší nedaňový příjem.

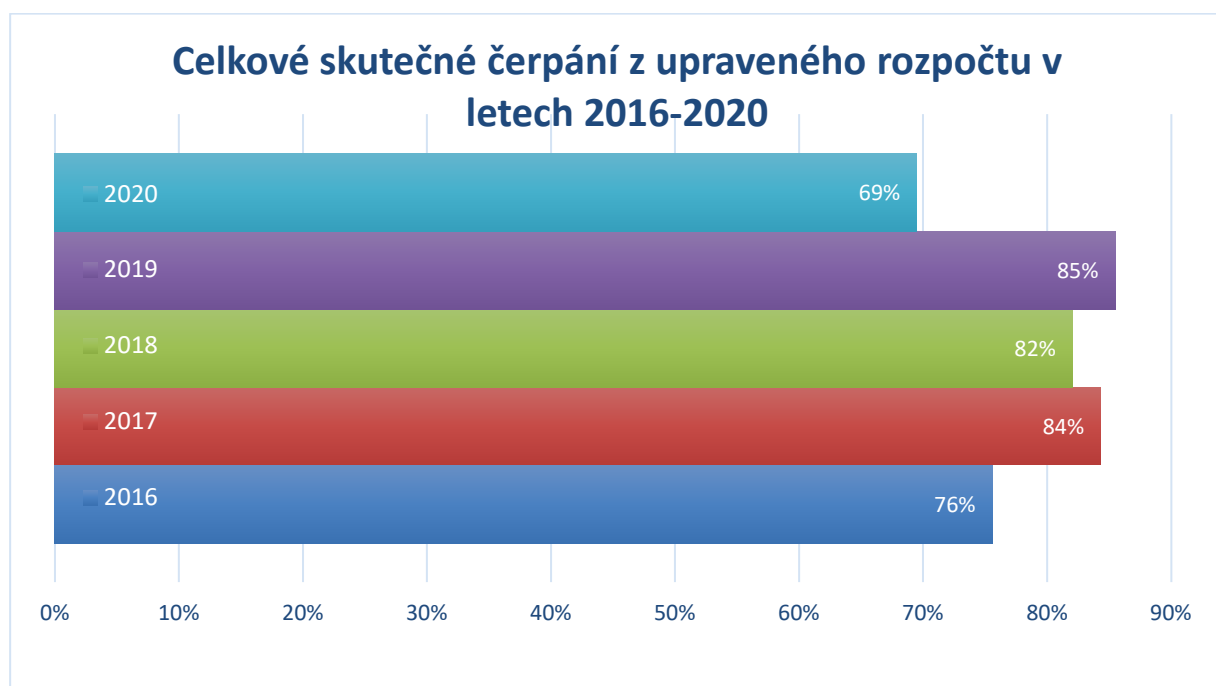
6.3 Výdajová stránka obce

Výdaje dle upravených rozpočtů se dělí na tyto odvětví:

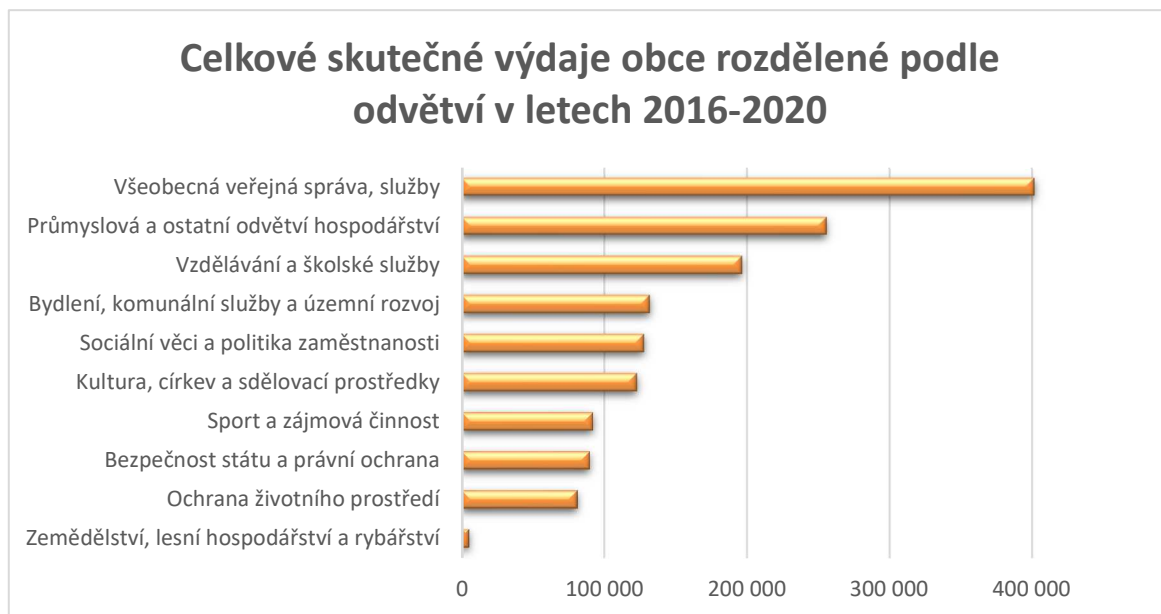
- Služby pro obyvatelstvo
- Všeobecná správa veřejné služby

- Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
- Sociální věci a politika zaměstnanosti
- Bezpečnost státu a právní ochrana
- Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství

Každé odvětví se dělí na několik částí a jsou podrobně popsána v dalších podkapitolách. V grafu 6.7 můžeme stručně vidět, jak obec hospodařila s výdajovou stránkou rozpočtu v jednotlivých letech sledovaného období. Z důvodu nezapočítání posledního měsíce v roce 2020, je procentní čerpání nejnižší. Město se snaží držet svoje každoroční rezervy a snaží se nepřekročit hranici celkového čerpání z upraveného rozpočtu nad 85 %.

Graf 6.7: Celkové skutečné čerpání z upraveného rozpočtu v jednotlivých letech 2016-2020 [25]

Graf 6.8: Celkové skutečné výdaje rozdělené podle jednotlivých odvětví v letech 2016-2020 (v tis. Kč) [25]

V grafu 6.8 jsou rozděleny výdaje podle jednotlivých odvětví, kde i služby pro obyvatelstvo jsou rozděleny podrobněji pro lepší přehlednost. Obec má největší výdaje ve všeobecné veřejné správě a ve službách. Nejmenší výdajové stránka je zemědělství, lesní hospodářství a rybářství. Poté nejvíce obec zajímá průmysl a vzdělání. Ostatní odvětví jsou částkově dost podobné, ale studie se zabývá všemi odvětvími bez ohledu na jejich výši.

6.3.1 Služby pro obyvatelstvo

Tato kapitola se zabývá jednotlivými službami pro obyvatelstvo, které vykonává a platí obec svými finančními prostředky. Služby jsou každoročně největší část výdajové stránky obce, proto se touto částí analýza zabývá nejpodrobněji. Mezi tyto části se řadí:

- Bydlení
- Komunální rozvoj
- Územní rozvoj
- Vzdělávání a školské služby
- Kultura
- Církev a sdělovací prostředky
- Ochrana životního prostředí
- Sport a zájmová činnost

Tabulka 6-8 Struktura skutečných výdajů v oblasti bydlení, komunálního a územního rozvoje za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	2016	2017	2018	2019	2020
Komunální služby a územní rozvoj	20 990	5 600	10 730	8 110	20 090
Veřejné osvětlení	2 820	4 610	8 710	6 010	3 900
Lokální zásobování teplem	985	852	760	632	880
Pohřebnictví	389	337	1 800	2 510	1 900
Územní plánování	144	1 340	1 450	452	660
Rozvoj bydlení a bytové hospodářství	862	5 500	893	970	17 300
Celkem	26 190	18 239	24 343	18 684	44 730

V Tab. 6-8 máme naznačené skutečného výdaje v oblasti bydlení, komunálního a územního rozvoje. Tyto části jsou spojené, protože k sobě mají velmi blízko a většinou se řadí spolu. Nejvyšší částky můžeme vidět u komunálních služeb a územního rozvoje. Mezi nejčastější komunální služby patří např. sběr komunálního odpadu a svoz bioodpadu. Výdaje k územnímu rozvoji si můžeme nejlépe představit jako náklady např. k územním studiím. Do těchto odvětví se za posledních 5 let investovalo 5 až 20 mil. Kč. Výkyvy ve financování v oblasti veřejného osvětlení zapříčinily hlavně časté úpravy uličních lamp od roku 2018 se ve městě výrazně rozšířila infrastruktura pro chodce, což vedlo i k častým výměnám a stavebním úpravám. Územní plánování obce je na velmi vysoké úrovni, tudíž není potřeba tuto oblast dále financovat a za poslední roky se výdaje výrazně snížily. V roce 2020 se obec rozhodla investovat přes 17 mil. Kč do rekonstrukcí městských bytů a poskytnout levnější byty pro sociálně slabší. Od roku 2017 se zvýšily náklady na malé stavební rekonstrukce hřbitova, hlavně kvůli nedostatečnému občanskému vybavení na území hřbitova. Lokální zásobování teplem se po celé sledované období výrazně neměnilo.

Graf 6.9: Celkové skutečné výdaje v jednotlivých odvětvích v oblasti bydlení a komunální rozvoj letech 2016-2020 (v tis. Kč) [25]

V grafu 6.9 můžeme vidět, celkové skutečné výdaje v jednotlivých odvětvích během celého sledovaného období. Za celé sledované období se nejvíce investovalo do komunálních služeb a do podpory celé této infrastruktury. Nejnižší částky jsou v hlavně v oblasti zásobování teplem a územního plánování.

Tabulka 6-9 Struktura výdajů v oblasti vzdělávání a školských služeb za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Vzdělávání a školské služby	2016	2017	2018	2019	2020
Základní školy	15 330	14 850	12 140	48 290	28 710
Mateřské školy	5 760	15 700	23 070	6 140	3 720
Ostatní záležitosti vzdělávání	95	149	124	21	15
Školní stravování	2 140	3 930	3 120	4 120	3 060
Základní umělecké školy	1 090	1 580	776	1 940	745
Celkem	24 415	36 209	39 230	60 511	36 250

Město Šternberk je v okolí známé hlavně vysokou úrovní základních a mateřských škol. Na jejich území se pořádají např. krajské turnaje, olympiády. V roce 2019 se investovalo do projektu IROP, které se zaměřovalo na celkové zlepšení informační a komunikační technologie. Na tuto investici se dokonce podařilo získat dotaci v hodnotě 24 mil. Kč. Projekt byl pravděpodobně uskutečněn, díky distanční formě výuky. Jak můžeme vidět v roce 2019 se investovalo do vzdělávání skoro dvakrát více než v předešlých letech. V oblasti mateřských škol jsou dvě výrazně vyšší hodnoty, a to v roce 2017 a 2018. Město se snažilo ve dvou mateřských školách navýšit kapacitu z důvodu velkého zájmu zápisu dětí, z ostatních obcí. Avšak v roce 2020 nebylo potřeba velkého financování mateřských škol z důvodu vládních opatření, které nařizovaly uzavření mateřských škol během uplynulého roku.

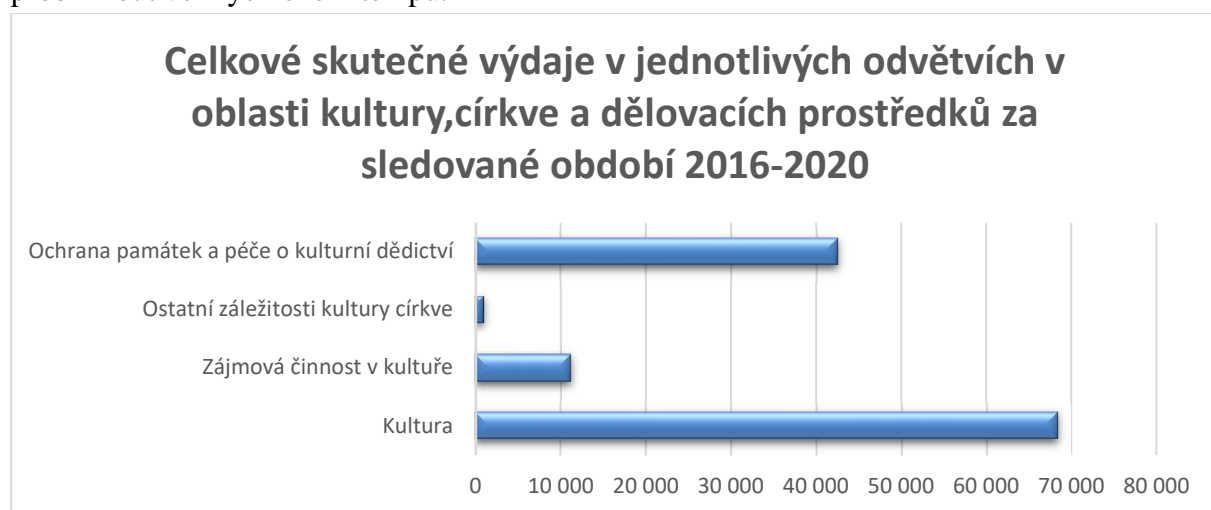
Graf 6.10: Celkové skutečné výdaje v jednotlivých odvětvích v oblasti vzdělávání letech 2016-2020 (v tis. Kč) [25]

Z grafu 6.10 lze vyčíst, že za posledních 5 let se obec opravdu věnovala spíše základním a mateřským školám.

Tabulka 6-10 Struktura skutečných výdajů v oblasti kultury, církve a sdělovacích prostředků (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Kultura, církev a sdělovací prostředky	2016	2017	2018	2019	2020
Kultura	9 020	16 500	14 960	14 270	13 620
Zájmová činnost v kultuře	4 640	3 280	970	1 440	863
Ostatní záležitosti kultury církve	183	215	197	207	170
Ochrana památek a péče o kulturní dědictví	2 690	2 490	10 990	12 110	14 310
Celkem	16 533	22 485	27 117	28 027	28 963

Žlutě vyznačeny řádek v Tab. 6-10 vyznačuje nejvyšší údaje v oblasti kultury, církve a sdělovacích prostředků. Kultura se v obci Šternberk rozhodně nezanedbává a každý rok se např. opravují kláštery, kostel nebo státní hrad Šternberk. Od roku 2018 v oblasti ochrany památek a péče o kulturní se výrazně zvýšily skutečné roční výdaje, které zapříčinily hlavně stavební rekonstrukce kláštera. V roce 2020 celkové výdaje jsou nejvyšší, navzdory vládním opatřením způsobené pandemií. Obec se rozhodla provést všechny odkládané i plánované stavební úpravy v této oblasti, protože se prakticky rok nemohly používat a mohly tyto úpravy proběhnout ve zrychleném tempu.

Graf 6.11: Celkové skutečné výdaje v jednotlivých odvětvích v oblasti kultury, církve a sdělovacích prostředků letech 2016-2020 (v tis. Kč) [25]

Během posledních 5 let obec zaplatila za kulturu přes 69 mil. Kč a z grafu 6.11 je jasné vidět, že se o své bohaté kulturní dědictví stará velmi dobře. Tato výdajová oblast je velmi důležitá pro město, protože během letní sezóny se do obce dostává velké množství turistů. Proto tyto stavební úpravy a údržba kulturního dědictví jsou zásadní činností pro marketing obce.

Tabulka 6-11 Struktura skutečných výdajů v oblasti ochrany životního prostředí (v tis. Kč)
[zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Ochrana životního prostředí	2016	2017	2018	2019	2020
Nakládání s odpady	8 630	9 030	8 750	15 990	9 050
Ochrana přírody a krajiny	5 120	5 540	5 810	5 960	8 570
Ekologická výchova a osvěta	157	114	120	116	108
Ochrana a sanace půdy a podzemní vody	15	19	12	14	5
Celkem	13 922	14 703	14 692	22 080	17 733

Další velmi důležitý zdroj skutečných výdajů pro službu obyvatelstva je ochrana životního prostředí. Každým rokem se výdaje na ochranu přírody a krajiny zvyšují. Obec se rozhodla investovat např. do realizace ozelenění ulic, regenerace městského parku revitalizace nebo ochranných nádrží. Největší zastoupení v OŽP má nakládání s odpady, které se drží každý rok okolo 9 mil. Kč. V roce 2019 vystoupala hodnota skoro na dvojnásobek předešlých let. Tento rok se totiž získala velká dotace na separaci odpadů (podzemní kontejnery, popelnice). Vedení města tyto akce vítá, a proto se plánují další investice do nakládání s odpadem a ochrany přírody a krajiny.

Tabulka 6-12 Struktura skutečných výdajů v oblasti sportu a zájmové činnosti za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Sport a zájmová činnost	2016	2017	2018	2019	2020
Využití volného času dětí a mládeže	8 660	13 870	14 973	18 740	35 880
Celkem	8 660	13 870	14 973	18 740	35 880

Ve městě Šternberk je během posledních 5 let sport velice sledované téma. V Tab. 6-11 je naznačeno, že sportovní akce a investice každým rokem rychle zvyšují. Už v roce 2016 a 2017 se začalo pracovat na projektové dokumentaci na nový atletický stadion a opravovat tělocvičny na základních školách. Rok 2018 se obec rozhodla přispět na opravu šaten fotbalové stadionu v obci Dalov a obec se ve stejném roce pokusila o získání dotace na výstavbu atletického stadionu, kterou se snaží získat až doteď.

6.3.2 Všeobecná veřejná správa a služby

Tabulka 6-13 Struktura skutečných výdajů v oblasti všeobecné veřejné správy a služeb za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Všeobecná veřejná správa, služby	2016	2017	2018	2019	2020
Regionální a místní správa (činnost místní správy)	59 590	65 930	67 270	70 910	70 580
Zastupitelstva obcí	3 330	3 490	4 310	5 460	5 990
Volby do zastupitelstev ÚSK, parlamentu ČR, Evropské	366	337	373	348	574
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	3 860	7 960	2 630	3 770	2 280
Ostatní finanční operace	1 980	620	340	-594	-148
Převody vlastním fondům v rozpočtech územní úrovně	376	634	543	8 610	7 210
Ostatní činnosti	607	324	654	1 470	732
Celkem	70 109	79 295	76 120	89 974	87 218

Všeobecná veřejná správa spojená se službami se da popsát v jedné tabulce, kde jsou zahrnuty všechny důležité částky. Regionální a místní správa je nejvyšší skutečný výdaj obecního rozpočtu, a proto je v Tab. 6-12 zdůrazněn červenou barvou. Jeho roční hodnota přesahuje v roce 2019–2020 až 70 mil. Kč. V této oblasti se většinou běžné výdaje nedají ovlivnit.

6.3.3 Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství

Tabulka 6-14 Struktura skutečných výdajů v oblasti průmyslu a ostatních odvětvích hospodářství za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	2016	2017	2018	2019	2020
Pozemní komunikace	22 940	34 350	30 380	49 100	87 920
Silniční doprava, dopravní obslužnost	953	953	1 060	1 110	2 350
Vodní toky a vodohospodářská díla	415	212	6 480	670	179
Odvádění a čištění odpadních vod	121	2 750	8 100	1 020	2 070
Pitná voda	25	2	25	34	36
Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	651	480	581	646	505
Celkem	25 105	38 747	46 626	52 580	93 060

Z Tab. 6-13 vychází, že oblast průmyslová a hospodářská zažila během posledních let velký rozmach. Největší roční změny můžeme vidět v části pozemních komunikací. V roce 2019 se výdaje na pozemní komunikace zvýšily až na 49 mil. Kč a v roce 2020 na 87 mil. Kč. Za touto velkou částkou stojí výstavba nových chodníků, cyklokoridorů a hlavně celkové opravy dopravní infrastruktury ve městě (opravy, údržba). Velkou roli hraje i výstavba celého přednádraží u hlavního vlakového a autobusového nádraží, které bylo hodně dlouho diskutováno zastupitelstvem. Během roku 2018 se revitalizovaly vodní nádrže a vodní toky, proto jsou výdaje v oblasti několikanásobně vyšší oproti minulým let.

Graf 6.12: Celkové skutečné výdaje v jednotlivých odvětvích v oblasti průmyslových a ostatních odvětví hospodářství v letech 2016-2020 (v tis. Kč) [25]

Z grafu 6.12 velice jasně vyplývá, na co se obec nejvíce zaměřovala za posledních let. Oprava pozemních komunikací je pro obec největší priorita. Příčina může být např. velký rozkvět průmyslu a obchodu ve městě. Dopravní intenzita v obci se každým rokem zvyšuje.

6.3.4 Sociální věci a politika zaměstnanosti

Tabulka 6-15 Struktura skutečných výdajů v oblasti sociálních věcí a politiky zaměstnanosti za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Sociální věci a politika zaměstnanosti	2016	2017	2018	2019	2020
Sociální služby v oblasti sociální péče	13 658	18 300	20 290	25 670	19 250
Ostatní činnost a nespecifikované výdaje	4 220	4 320	1 220	1 240	1 100
Sociální péče a pomoc manželství a rodinám	1 080	1 020	4 340	4 660	5 650
Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče	0	0	600	70	1 030
Služby sociální prevence	0	0	172	221	217
Celkem	18 958	23 640	26 622	31 861	27 247

Sociální služby a péče ve městě Šternberk je na velmi vysoké úrovni. Z Tab. 6-14 vidíme, že výdaje v oblasti sociální péče se každým rokem zvyšují. V roce 2020 není započítána velká část výdajů kvůli poslednímu chybějícímu měsíci. Od roku 2018 se obec mnohem víc snaží pomoci a vyhovět sociálně slabším rodinám a výdaje vzrostly o 3mil. Kč ročně. Jde například o levnější bydlení, městské byty nebo sociální příspěvky. Nově od roku 2018 se také začala řešit otázka sociální rehabilitace a sociální prevence. Toto se týká hlavně programů pro děti.

Graf 6.13: Celkové skutečné výdaje v oblasti sociálních věcí a politiky zaměstnanosti v letech 2016-2020 (v tis. Kč) [25]

Z grafu 6.13 vidíme, že obec investovala přes 90 mil. Kč do sociální péče a sociálních služeb během sledovaného období.

6.3.5 Bezpečnost státu a právní ochrana

Tabulka 6-16 Struktura skutečných výdajů v oblasti bezpečnosti státu a právní ochrany za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Bezpečnost státu a právní ochrana	2016	2017	2018	2019	2020
Bezpečnost a veřejný pořádek	15 840	15 540	18 390	14 860	16 170
Požární ochrana a integrovaný záchranný systém	112	45	309	961	7 940
Civilní připravenost na krizové stavy	0	0	7	5	198
Celkem	15 952	15 585	18 706	15 826	24 308

Bezpečnost státu, veřejný pořádek a připravenost na krizové stavy se v roce 2020 staly větší výdajovou stránkou než v ostatních letech. Důvodem jsou dlouhodobé vládní opatření proti šíření koronaviru, které byly prakticky celý rok. Jak můžeme vyčíst z Tab. 6-15, výdaje se v této oblasti v roce 2020 zvedly o 10 mil. Kč oproti minulému roku. Integrovaný záchranný systém byl prakticky celý rok v pohotovosti a bylo potřeba nakoupit i patřičné ochranné pomůcky. Město také využilo nabídky od profesionálních hasičů, že za výstavbu garáží pro hasičskou techniku v hodnotě 6 mil. Kč nebudou tyto složky na dalších 10 let požadovat finanční prostředky.

6.3.6 Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství

Tabulka 6-17 Struktura skutečných výdajů v oblasti zemědělství, lesního hospodářství a rybářství za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	2016	2017	2018	2019	2020
Lesní hospodářství	149	854	3 010	149	5
Zemědělská a potravinářská činnost a rozvoj	122	88	126	147	128
Správa v zemědělství	10	15	15	13	15
Celkem	281	957	3 151	309	148

Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství vykazuje nejmenší výdaje ze všech oblastí analýzy. Jediný velký výkyv je v roce 2018 oblast lesního hospodářství, který je v rozpočtových listech uveden jako ostatní výdaje v oblasti lesního hospodářství.

7 Zhodnocení hospodářského vývoje města Šternberk v letech 2016-2020

Celková bilance ukazuje, že město hospodařilo v jednotlivých letech s příjmy o celkových objemech 301,1 mil. Kč (2017) až do 411,7 mil. Kč (2020). Celkový objem výdajů se pohyboval od 220,1 mil. Kč (2016) do 401,6 mil. Kč (2020). Ve všech letech období hospodařilo město s přebytkem. Nejvyššího přebytku město dosáhlo v roce 2016, a to 106,8 mil. Kč.

Tabulka 7-1 Celkové výdaje a meziroční změny čerpání ve sledovaném období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Období	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost	Celkem čerpáno z rozpočtu	Meziroční změna čerpání	Rozdíl SČ-RU
2016	271 010	291 310	220 120	76 %		-71 190
2017	281 110	313 220	264 040	84 %	16,63 %	-49 180
2018	315 360	344 160	282 280	82 %	6,46 %	-61 880
2019	324 930	397 890	340 030	85 %	16,98 %	-57 860

Každý rok se výdaje obce zvyšovaly, které můžeme vidět v Tab. 7-1. Každý rok se z rozpočtu skutečně čerpá průměrně 81 %. Z celkových ročních výdajů, lze poznat každoroční rozdíl skutečného a upraveného čerpání z rozpočtu. Tento rozdíl se pohybuje od 49 tis. Kč (2017) až do 71 tis. Kč. Obec tedy plánuje každý rok z vysokými výdaji, a proto každý rok na těchto výdajích ušetří.

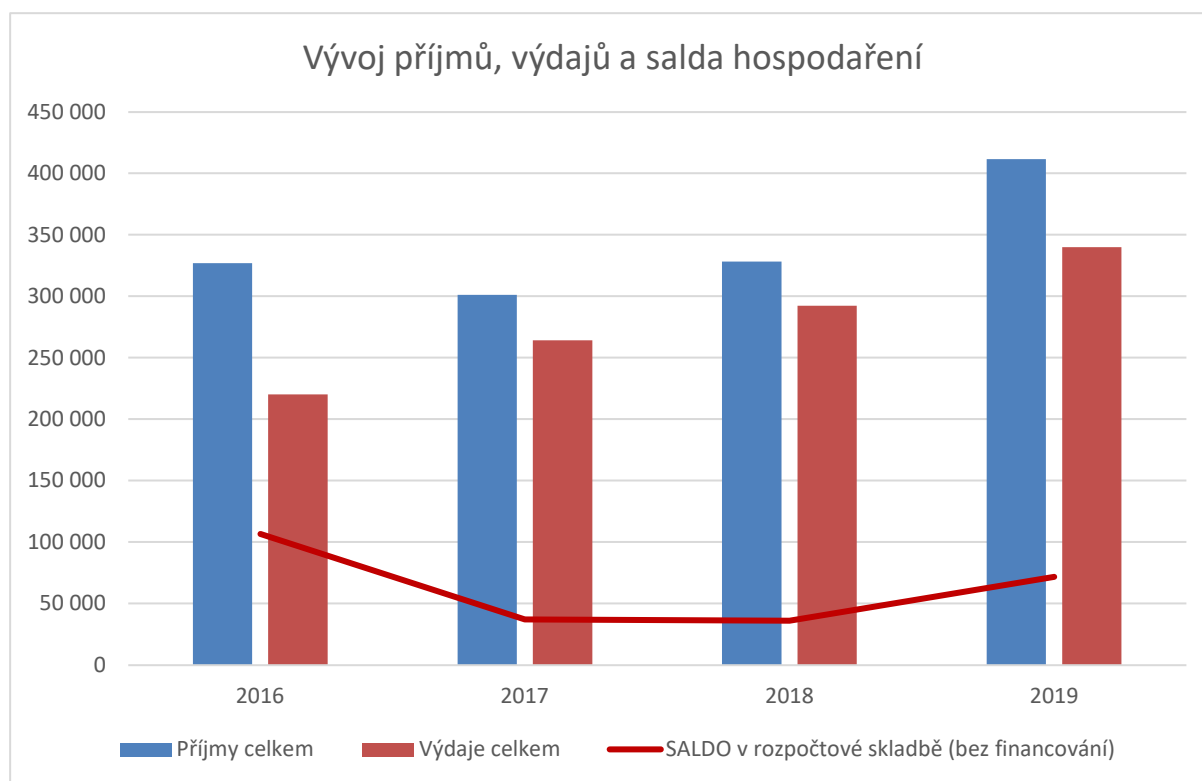
U celkových příjmů se skutečně čerpalo z rozpočtu 109 až 122 %. V roce 2017 se čerpalo o 8,55 % méně než v roce 2016, na rozdíl od ostatních let, kde se čerpání zase začalo zvyšovat. V roce 2019 se čerpalo o 20,25 % než v roce 2018. Rozdíly skutečného rozpočtu a upraveného rozpočtu se pohybují mezi 1,64 mil. Kč (2018) a 59,67 mil. Kč (2019).

Tabulka 7-2 Celkové příjmy a meziroční změny čerpání ve sledovaném období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Období	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost	Celkem čerpáno z rozpočtu	Meziroční změna čerpání	Rozdíl SČ-RU
2016	255 170	267 250	326 920	122 %		59 670
2017	262 100	286 390	301 170	105 %	-8,55 %	14 780
2018	302 930	326 680	328 320	101 %	8,27 %	1 640
2019	324 930	378 740	411 710	109 %	20,25 %	32 970

Tabulka 7-3 Vývoj hospodaření města v letech (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

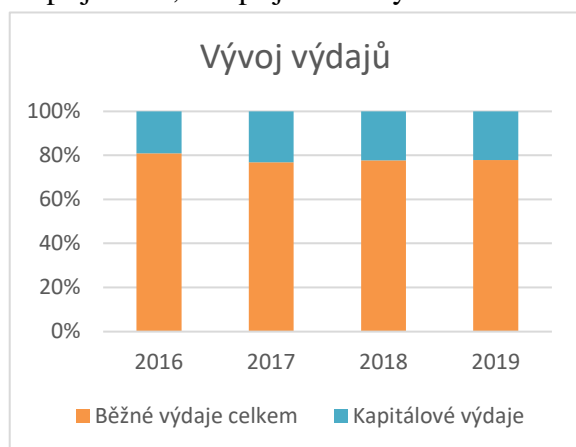
ř.	Údaje (tis. Kč)	2016	2017	2018	2019	2020
1	Daňové příjmy celkem	197 317	213 013	227 835	245 547	217 741
2	DPFO ze závislé činnosti	36 168	41 141	47 252	53 277	47 330
3	DPFO OSVČ	4 121	1 207	1 041	1 379	336
4	DPFO vybíraná srážkou	3 658	3 610	4 614	4 652	2 720
5	DP právnických osob	37 805	38 437	37 782	43 324	30 230
6	DP právnických osob za obce	4 109	8 114	2 944	4 425	3 000
7	Daň z přidané hodnoty	69 278	77 957	92 445	97 521	99 500
8	Místní poplatky	8 106	7 277	7 400	7 326	6 850
9	Správní poplatky	5 171	5 069	4 935	4 223	4 070
10	Daň z nemovitostí z majetku	18 765	19 351	18 986	18 938	18 500
11	Ostatní daňové příjmy	10 136	10 850	10 436	10 482	5 205
12	Nedaňové příjmy celkem	34249	33928	27469	44683	36298
13	Příjmy z poskyt. služeb a výrobků	3 554	4 038	3 361	2 926	2 465
14	Příjmy z pronájmu	356	574	84	93	70
15	Výnosy z finančního majetku	282	304	923	3 651	2 003
16	Přijaté sankční platby	25 932	23 691	19 904	27 572	23 666
17	Příjmy z prodeje nekapitál.majetku	3 359	4 899	2 842	8 359	1 600
18	Přijaté splátky půjček	766	422	355	2 082	6 494
19	Daňové a nedaňové příjmy	231 566	246 941	255 304	290 230	254 039
20	Neinvestiční dotace (transfery)	32 752	44 611	50 544	80 250	44 305
21	Převody z vlastních fondů	1 711	2 018	4313	85	5 650
22	Běžné příjmy	266 029	293 570	310 161	370 565	303 994
23	Prodej inv. Majetku, akcií a majetkových práv	55 329	7 603	6 301	10 731	12 880
24	Investiční dotace	5 565	0	11 855	30 410	49 428
25	Příjmy celkem	326 923	301 173	328 317	411 706	366 302
26	Platy zaměstnanců vč. Odvodů	64 536	66 335	72 372	76 720	85 914
27	Nákupy DHM, materiálu, ostatní	3 517	3 955	6 898	20 845	4 336
28	Úroky, leasing, a ostatní výdaje	519	616	734	817	1 027
29	Nákup energií	5 280	5 980	5 395	5 759	7 000
30	Nákup služeb	29 592	34 072	32 769	33 541	41 125
31	Opravy a udržování	19 118	26 853	41 387	39 055	35 618
32	Ostatní nákupy, příspěvky dary	1 559	1 731	1 455	2 043	1 677
33	Neinv. transfery a neziskové organizace	11 234	13 358	15 602	17 725	16 974
34	Neinvestiční příspěvky PO	32 666	38 815	44 307	53 145	42 185
35	Neinvestiční příspěvky ostatním rozpočtům	8 406	8 691	3 758	12 817	13 056
36	Neinv. transfery obyvatelstvu	1 123	1 692	2 299	2 012	1 935
37	Ostatní neinvestiční výdaje a transfery	459	876	204	155	802
38	Běžné výdaje celkem	178 009	202 974	227 180	264 634	251 649
39	Kapitálové výdaje	42 110	61 069	65 103	75 400	214 084
40	Výdaje celkem	220 119	264 043	292 283	340 034	465 733
41	SALDO v rozpočtové skladbě (bez financování)	106 806	37 130	36 037	71 672	-99 432
42	Uhrazené splátky jistín a dluhopisů	4 163	3 509	3 509	3 509	3 509
43	Přijaté půjčky	0	0	0	0	0
44	Změna stavu na bankovních účtech	0	0	0	0	132 941
45	Řízení likvidity	136	636	34	0	-30 000
46	Financování	-4 027	-2 873	-3475	-3 509	99 432
47	Příjmy všechny	327 060	301 808	328 352	411 706	499 243
48	Výdaje všechny	224 282	267 550	295 790	343 543	499 243
49	SALDO úplné	102 778	34 258	32 562	68 163	0
50	Provozní přebytek	88 022	90 596	82 983	105 931	52 345
51	Rozdíl provozního přebytku a spl. Jistiny	83 859	87 087	79 474	102 423	48 836
52	Index provozních úspor	33,09	30,86	26,75	28,59	17,22
53	Dluhová základna	326 924	301 171	328 318	411 706	366 302
54	Dluhová služba	4 537	3 858	3 992	4 098	4 059
55	Dluhová služba / dluhová základna %	1,39	1,28	1,22	1	1,11
56	Zůstatky na účtech	232 626	269 429	306 819	374 530	
57	Pohledávky	932	502	163	6 547	
58	Závazky	404	358	349	336	
59	Stav úvěrů	28 947	25 439	21 930	18 421	

Graf 7.1: Celkový vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření v letech 2016-2019 (v tis. Kč) [25]

V grafu 7.1 můžeme vidět, vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření ve sledovaném období. Rok 2020 není započten, protože v Tab. 7-3 jsme sledovali pouze celkové roční skutečné finanční toky, a skutečné příjmy a výdaje nejsou zatím pro rok 2020 zveřejněny v konečném množství.

Město má po celé sledované období podobnou skladbu příjmů. Nejvýznamnější roli v hospodaření města hrály daňové příjmy. Podíl daňových příjmů se pohyboval v rozmezí od 66,3 % (2019) do 74,2 % (2016). V průměru za celé sledované období dosahuje podíl daňových příjmů 71,6 % příjmů běžných.

Graf 7.2: Procentní rozdělení výdajů 2019 [25]

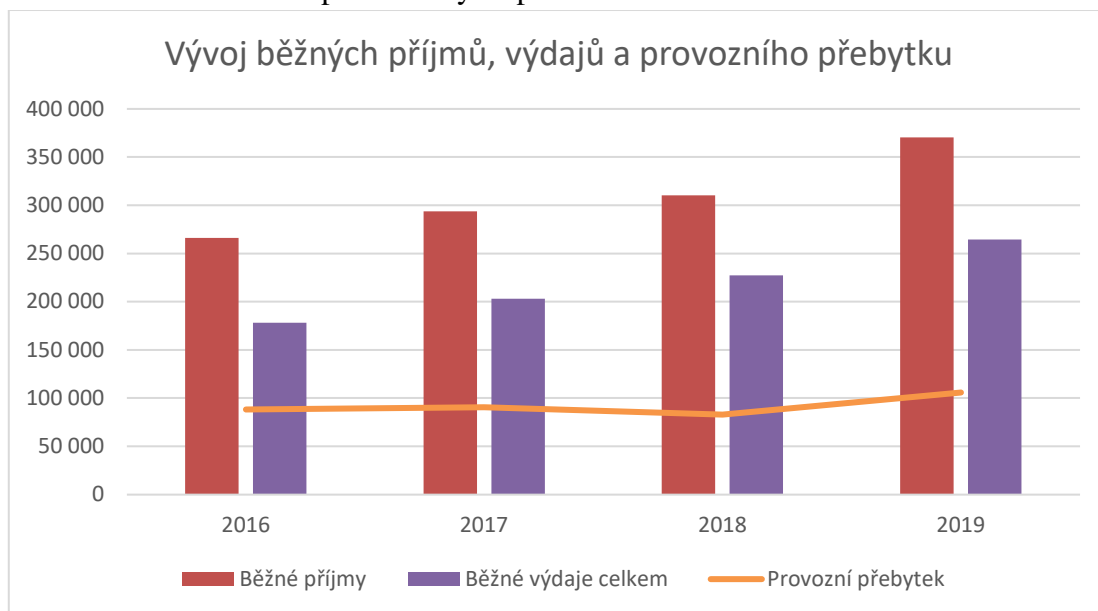

Graf 7.2: Vývoj výdajů (v tis. Kč) [25]

Z grafů 7.2 a 7.3 je patrný růst objemu celkových výdajů od rok 2016. Růst objemu v běžné (provozní) části kopíruje objemově nejvýraznější skupiny výdajů. Kapitálová část představuje nahodilé výdaje, které odpovídají investičním potřebám města a jsou reprezentovány zejména

na budovy, halv a stavby. Relativní vývoj kapitálových výdajů je v letech 2016-2019 téměř konstantní.

V rámci posouzení hospodaření v minulosti je důležité zaměřit se na plnění a vývoj běžných (provozních) příjmů a výdajů. Pro obecné posouzení dlouhodobé udržitelnosti hospodaření platí, že nárůst běžných příjmů by měl být vyšší než nárůst běžných výdajů. Jedna z podmínek udržitelného hospodaření byla splněna.

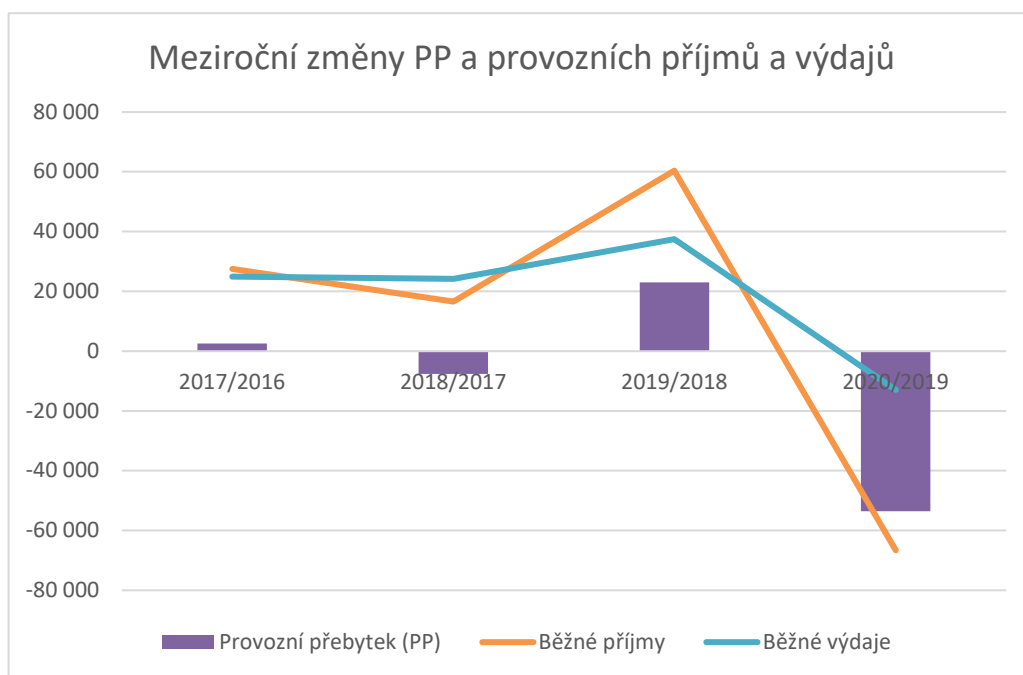
Graf 7.4: Vývoj běžných příjmů, výdajů a provozního přebytku (v tis. Kč) [25]

O vztahu mezi provozními příjmy a výdaji nejlépe vypovídá provozní přebytek. V každém analyzovaném roce nabýval provozní přebytek kladných hodnot. Nejnižší hodnoty tento základní ukazatel dosáhl v roce 2018 (82,9 mil. Kč). Průměrná hodnota provozního přebytku ve sledovaném období byla 87,9 mil. Kč.

Tabulka 7-4 meziroční změny ukazatelů hospodaření (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Ukazatel	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019
Daňové příjmy	15 695	14 823	17 710	-27 805
Nedaňové příjmy	-322	-6 458	17 214	-8 385
Kapitálové příjmy	-47 727	-1 302	4 430	2 149
Přijaté transfery	6 601	20 083	44 034	-11 364
Běžné příjmy	27 539	16 593	60 403	-66 571
Příjmy celkem	-25 753	27 147	83 388	-45 405
Běžné výdaje	24 965	24 206	37 455	-12 985
Kapitálové výdaje	18 958	4 034	10 297	138 684
Výdaje celkem	43 923	28 240	47 752	125 699
Provozní přebytek (PP)	2 574	-7 613	22 948	-53 587

Celkový pohled na meziroční změny provozního přebytku a provozních příjmů a výdajů s ohledem na vývoj v roce 2020 zobrazuje následující graf 7.5.

Graf 7.5: Vývoj běžných příjmů, výdajů a provozního přebytku (v tis. Kč) [25]

Vedení obce volí k plnění příjmové strany rozpočtu opatrnostní přístup. Je také třeba mít na paměti, že hodnoty roku 2020 nejsou konečné, výše daňových příjmů bude odviset od hospodářské situace státu. V této oblasti je doporučeno pečlivé sledování plnění sdílených daní v druhé polovině roku 2020 a i dalšího roku a jakoukoliv odchylku od platného rozpočtu promítnout.

Vlastní investiční aktivita města, nezpůsobuje záporné saldo hospodaření (bez financování) v žádném roce sledovaného období. Po zohlednění financování (uhrazených jistin a přijatých půjček) bylo saldo hospodaření vždy kladné. Vzhledem k tomu, že ve sledovaném období nebyly přijaty další úvěry, dluhová služba se stále snižuje. V celém sledovaném období se jedná o velmi příznivé hodnoty.

7.1 Celkové zhodnocení

Hospodaření města je v oblasti provozního rozpočtu vyvážené se zlepšujícím se trendem vývoje. Provozní přebytek dosahuje kladných hodnot a tím městu zůstávají určité finanční zdroje (rezervy cca 300 mil. Kč) na investiční výdaje, kapitálová část rozpočtu je závislá na rozhodování orgánů města o jednorázových prodeích majetku, zahajování a realizaci vlastních investic, předkládání žádostí o podporu a realizaci investic spolufinancovaných z fondů EU.

Město při uvážlivé hospodářské politice má dostatečné finanční zdroje ke svému rozvoji. Například volné finanční prostředky na spolufinancování dotačních titulů státu i fondů EU, a to zejména v oblasti investiční.

V budoucnosti je nutné uvažovat s flexibilitou rozpočtu tak, aby mohly být finanční prostředky použity k spolufinancování získaných dotací z jiných rozpočtů.

Na základě probíhající ekonomické krize a nejasností, jak se bude vyvíjet šíření (nebo utlumování) koronaviru je obecně doporučeno důsledné, pravidelné měsíční vyhodnocování rozpočtu a okamžité reagování na případně odchylky od platného rozpočtu. V prvé řadě se jedná o sdílené daně, jejíž inkaso bude závislé na ekonomickém vývoji a potažmo i zdravotní

situaci v republice, který bude dozajista vyvolávat další legislativní změny v ekonomické oblasti. S ohledem na legislativní nestabilitu nejen v oblasti **sdílených daní** je vývoj hodnot těchto daní opatrný a vychází z predikce ministerstva financí ponížený o rozumnou rezervu (cca 5 až 10 %). Tento scénář Ministerstva financí je však podmíněn absencí další vládních opatření proti šíření koronaviru Covid-19, které by negativně ovlivnily vývoj hospodářství.

8 Vlastní návrh na zlepšení hospodaření obce Šternberk

Jelikož, má obec ve sledovaných letech vždy přebytkový rozpočet, bylo by vhodné, kdyby tyto finanční zdroje z výsledku hospodaření minulých let zůstaly pouze rezervovány pro velké investiční akce. Vzhledem k ekonomické krizi jsou sdílené daně obcí ve velkém ohrožení a musí se začít spořit v různých odvětvích.

Doporučuji hledat finanční zdroje v provozních výdajích např. příspěvkových organizací, obchodních společností a organizačních složkách. Pochybně si kontrolovat placení pokut, které jsou uloženy občanům města a nepouštět se do velkých riskantních investičních akcí. Je také nutné, aby vedení obce sledovalo ekonomickou a politickou situaci v České republice a mohli tak co nejdříve reagovat.

Schvalovat pouze investiční akce, které mají velkou pravděpodobnost pro získání dotací (státních a EU). Tyto soutěže o dotace, budou pravděpodobně pro rozvoj města klíčové. Také doporučuji důrazně dbát na rozpočtový výhled pro příští roky.

8.1 Návrh pro zlepšení v různých oblastech

Služby pro obyvatelstvo

Zde bych doporučil, investovat více do uměleckých škol, které jsou oproti základním a mateřským školám zanedbané. Veřejné osvětlení zmodernizovat na LED systémy pro úspornější energetickou spotřebu.

Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství

V této oblasti jsou veškeré finance utopené pouze v pozemních komunikacích (90 %). Větší podpora vodohospodářských děl, vodních toků a odvádění odpadních vod.

8.2 Návrh prvků z konceptu Smart cities

Už bylo zmíněno, že je potřeba si držet co nejvíce finančních rezerv obce. Proto navrhuji 4 prvky z celosvětově známého konceptu Smart cities. Každý tento prvek má svůj určený důvod, proč by se mohl realizovat. Tyto návrhy jsou spíše spíše dlouhodobého hlediska s dlouhou dobou návratnosti. Každý tento návrh byl doporučen starostovi obce a následně diskutován, zda by měl smysl viz. příloha: Příloha_3.

8.2.1 Návrh prvků smart cities-Fotovoltaické panely

Energii ze slunce můžete využívat přímo nebo přímo. Přímé využití spočívá ve výrobě elektřiny ze slunečních paprsků, za nepřímé využití se považuje využití solární energie pro ohřev vody. [17]

Výhody:

- Nízké provozní náklady;
- Ekologický způsob získávání energie;
- Nenáročná obsluha solárních panelů;
- Možnost získat dotaci „Nová zelená úsporám“ ve výši až 150 000 Kč;
- Dlouhá životnost zařízení (prvotřídní kvalita cca 15 - 20let, max. 50 let) [17]

Nevýhody:

- Vyšší vstupní investice;
- Nepředvídatelnost počasí a tím pádem i množství slunečního svitu;

- Ne všechny stavby jsou vhodné pro instalaci solárních panelů;
- Cena včetně instalace se pohybuje mezi 60 000 Kč až 180 000 Kč (záleží na velikosti střechy a typu panelů. Solární panely 80 W o rozměrech 84x67x3,5 pořídíte zhruba za 2000 Kč.

Obrázek 8.1: Instalace solárních panelů [zdroj: www.porovnej24.cz/]

Tento prvek se už stal součástí investic ve stovkách obcí v České republice. Díky poměrně snadnému spolufinancování se tato investice může osvědčit a výdaje můžou být menší než předpoklad. Tyto panely by se mohly využít na městských budovách, kde to bude možné a nebude poškozovat estetickou stránku budovy. Další důvod je velký zájem o spolupráci mezi firmami a městem Šternberk.

8.2.2 Návrh prvků smart cities-Inteligentní osvětlení

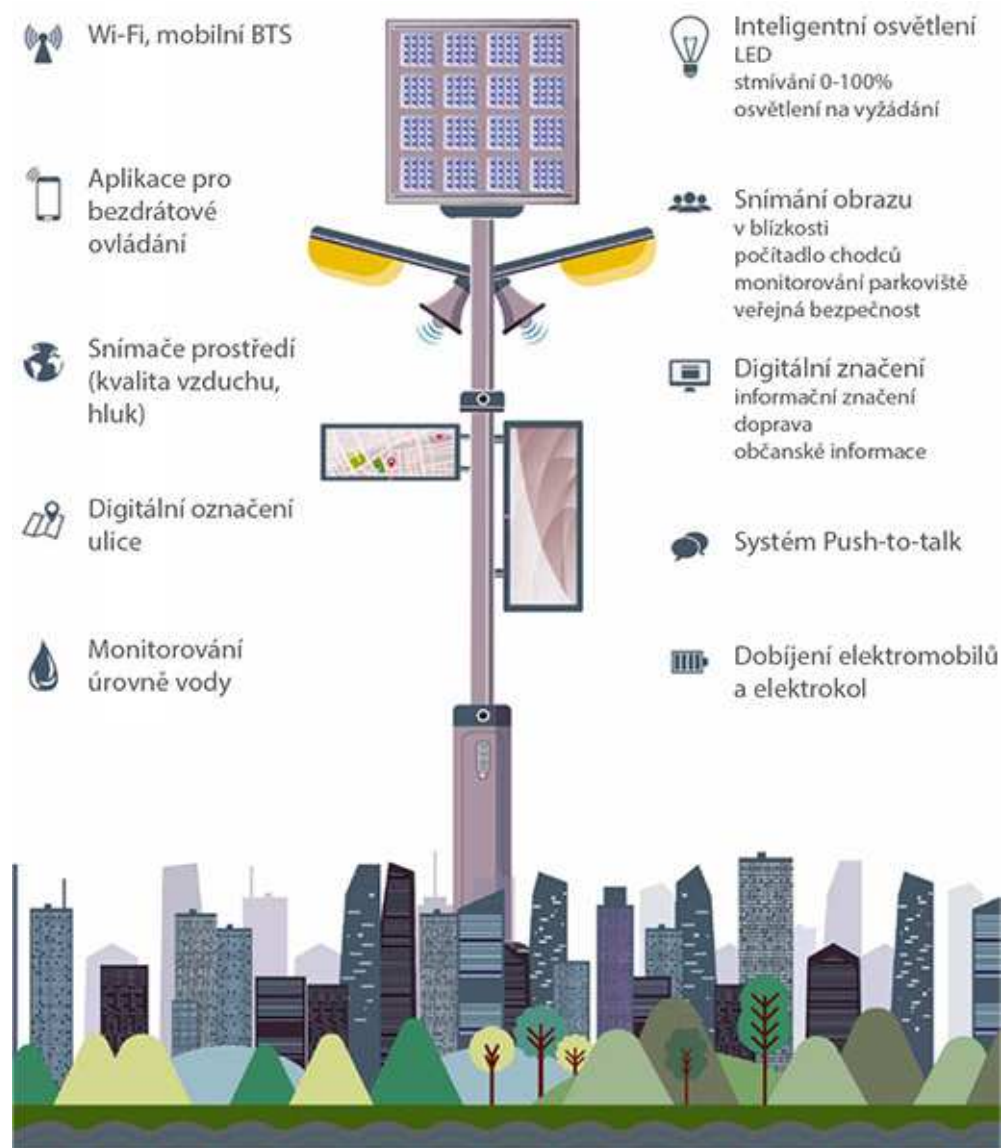
V chytrém městě se lampy rozsvěcují až v okamžiku, kdy se venku skutečně začne stmívat. Inteligentní osvětlení dokáže reagovat na intenzitu venkovního světla. Lampy navíc díky senzorům rozpoznají pohyb a mohou tak osvětlovat okolí pouze ve chvíli, kdy jsou v blízkosti lidé. [18]

Výhody:

- Renovace veřejného osvětlení se zabudováním systému monitoringu;
- Snižování emisí skleníkových plynů;
- Úspory za energii, snižuje lokální a globální znečištění;
- Dosažené úspory výměnou za LED až 80 %; (samodobíjení)

Nevýhody:

- Zjistit, zda jsou na tento přechod připraveny elektrické rozvody;
- Větší jednorázové investice (jedna lampa 20 000 Kč cca.);

Obrázek 8.2: Inteligentní lampy ve veřejném osvětlení [zdroj: www.elektroprumysl.cz]

Tyto lampy pro veřejné osvětlení, jsou také spolufinancovány Evropskou unií, ikdyž je pravděpodobnost získání dotace menší. Mohou se využívat hned několika způsoby. Zvýšení kvality kamerových systémů obce. Měření kvality vzduchu a hluku v okolním prostředí nebo dobíjení elektrokol. Tyto lampy už se aplikovaly v Domašovu u Šternberka a vedení obce se rozhoduje, jestli se tato investice může vyplatit v obci.

8.2.3 Návrh prvků smart cities-Parkovací senzory

Pomocí senzorů zabudovaných v zemi pod parkovacími místy a informačních tabulí vždy bezpečně víte, kde je beznadějně plno a kde můžete v klidu zaparkovat. Pro tuto investici se pouze dají vyčíst značné výhody. [19]

- Lepší doprava
Jasnou signalizací pro řidiče, se dá dosáhnout uvolnění dopravy a snížení provozu ve městě
- Komfort

Po aplikování těchto senzorů, řidiči nemusí několikrát objíždět blok a hledat neexistující místo na parkování. Infotabule vás sama může navést.

- Efektivní analýza

Město sbírá data, podle kterých poté efektivně nakládá s parkovacími plochami.

Obrázek 8.3: Schéma inteligentního parkování [zdroj: www.elkoep.cz]

Město pomocí analýzy sesbíraných dat mnohem efektivněji nakládá s parkovacími plochami, lépe strategicky plánuje jejich výstavbu, snižuje množství potřebných parkovacích míst. Nezanedbatelný je také přínos pro životní prostředí.

Jak bylo naznačeno v analýze, tak město se potýká s velkým dopravním zatížením, hlavně kvůli nedostatku parkovacích míst v centru města. Tento prvek má také šanci na vysoutěžení státní či evropské dotace.

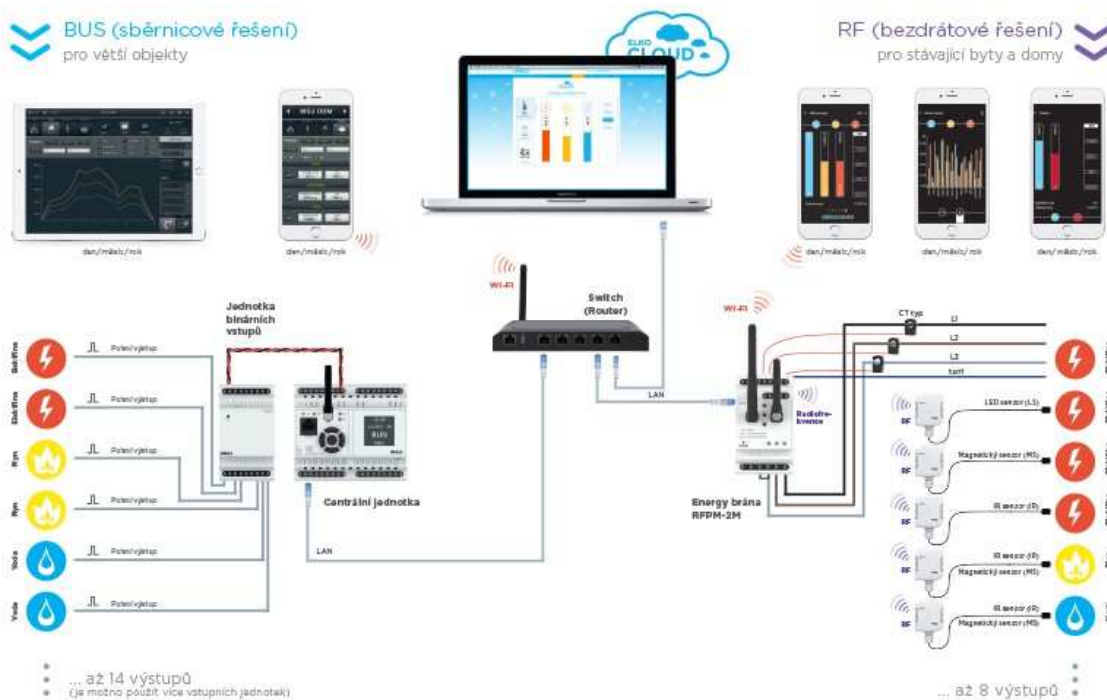
8.2.4 Návrh prvků smart cities-Měření energií (monitoring)

Na stávajících zařízeních a na nově instalovaných měřidlech, system umožňuje měřit spotřebu elektrické energie, plynu a vody. Grafy a tabulky vás informují o historii odběru energie, aktuálních trendech. Je možné nastavení na pravidelné odesílání různých druhů reportů. [20]

- Úspory
Monitoringem spotřeby energií můžete své výdaje snížit na minimum.
- Univerzálnost
Měřit můžete prakticky cokoliv a na čemkoli. Včetně stávajících starších sítí nebo zařízení
- Úložiště online

Ke všem naměřeným datům se můžete kdykoli vrátit a zpětně si je zanalyzovat

Měření energií

Obrázek 8.4: Schéma monitoringu energií v obci [zdroj: www.elkoep.cz]

Tento prvek by mohl znamenat velké ušetření v oblastí provozních výdajů pro budovy a haly. Cena tohoto prvku závisí na počtu sledovaných zařízení a kvalitě lokální sítě. Tento projekt je dle vedení města nejvíce praktický a je možné, že se v budoucnosti v obci ukáže.

9 Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo zanalyzovat obecní rozpočet města Šternberk ve sledovaném období (2016, 2017, 2018, 2019 a 2020 k datu 31.10., zhodnotit hospodářský vývoj a navrhnout vlastní návrhy na zlepšení hospodářského a územního rozvoje obce. Nejdůležitější zdroje pro vypracování byly rozklikávací rozpočet z portálu státní pokladny, informace dostupné z oficiálních stránek obce a samotná komunikace s vedením obce.

Teoretická část popisuje působnost obce, jednotlivé orgány, rozpočet, příjmy obce, výdaje obce, rozpočtový proces a rozpočtovou skladbu. Poté je vysvětleno, co jsou komunální, příspěvkové a neziskové organizace, které jsou v působnosti obce.

Praktická část začíná se stručnou charakteristikou vybrané obce Šternberk (katastrální území, historie, počet obyvatel atd.). Dále následuje analýza příjmů a výdajů obce. Příjmy byly rozděleny na čtyři hlavní druhy (daňové příjmy, nedaňové příjmy, přijaté transfery a kapitálové příjmy) a poté byly analyzovány z hlediska skutečného čerpání. Výdaje byly rozděleny do jednotlivých odvětví (komunální služby, veřejná správa, sociální věci atd.) a konkrétně podrobně hodnoceny vzhledem ke skutečnému čerpání z rozpočtu. Všechny výkyvy byly zdůvodněny a poté konzultovány s vedením města obce. Poté byl zhodnocen hospodářský vývoj obce pomocí ukazatelů jako jsou např. provozní přebytek, saldo v rozpočtové skladbě atd. Po tomto zhodnocení proběhla diskuze s panem starostou ohledně předložení vlastních návrhů na případné budoucí investice, které by mohly vést k zlepšení budoucího rozvoje města. Díky této analýze bylo zjištěno, že hospodaření města Šternberk je na velmi vysoké úrovni, obec je schopná platit své závazky a obec má velké finanční rezervy, které mohou být použity pro plánované velké investice, popřípadě k přípravě na ekonomickou krizi způsobenou opatřeními proti šíření koronaviru Covid-19. Všechny tyto faktory jsou zohledněny u vlastních návrhů a následně byly předloženy vedení města.

10 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Odborné publikace:

- [1] Provazníková, R.; *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*, 3. vyd. Praha, 2015, ISBN 978-80-247-5922-7
- [2] Lajtkepová, E.; *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe*, Brno, CERM, 2013, ISBN 978-80-7204-861-8
- [3] Ochrana, F.; Pavel, J.; Vítek, L. a kolektiv; *Veřejný sektor a veřejné finance*, Grada Publishing, Praha, ISBN 978-80-2473-228-2
- [4] Hamerníková, B.; Maaytová, A. a kol.; *Veřejné finance*, 2. vyd. Praha, Wolters Kluwer ČR, 2010, ISBN 978-80-7357-497-0
- [5] POLÁKOVÁ, O. *Bydlení a bytová politika*. Praha: Ekopress, 2006. 294 s. ISBN 80-86929-03-5

Zákony a normy:

- [6] ČESKO. Zákon č. 477/2008 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 22. 5. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-477>
- [7] ČESKO. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 22. 5. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>
- [8] ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 22. 5. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>
- [9] ČESKO. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 22. 5. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-129>
- [10] ČESKO. Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 22. 5. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-243>

[11] ČESKO. Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 22. 5. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-125>

[12] ČESKO. Vyhláška č. 219/2019 Sb., o procentním podílu jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 22. 5. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2019-219>

Internetové zdroje:

[13] [online]. [cit. 2021-5-22]. Dostupné z: https://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp#index_2

[14] [online]. [cit. 2021-5-22]. Dostupné z: https://www.kr-jihomoravsky.cz/archiv/linux/metodicke_listy/oe/provrozpopat

[15] [online]. [cit. 2021-5-22]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/slovník-pojmu/detail/brutto-netto>

[16] [online]. [cit. 2021-5-22]. Dostupné z: https://obecbrnirov.cz/dokumenty/Organizacni_rad_obce.pdf

[17] [online]. [cit. 2021-5-22]. Dostupné z: <https://www.porovnej24.cz/clanky/slunecni-energie>

[18] [online]. [cit. 2021-5-22]. Dostupné z: <https://www.elektroprumysl.cz/osvetlovaci-technika/chytre-verejne-osvetleni-v-konceptu-smart-city>

[19] [online]. [cit. 2021-5-22]. Dostupné z: <https://www.elkoop.cz/sc-parkovani>

[20] [online]. [cit. 2021-5-22]. Dostupné z: <http://service.ihned.cz/smartcity/>

[21] [online]. [cit. 2021-5-22]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/kraje-a-obce/danove-prijmy-kraju-a-obci/danove-prijmy-rozpocet-kraju-a-obci-3736>

[22] [online]. [cit. 2021-5-22]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2019/vyhlaska-c-219-2019-sb-36077>

[23] [online]. [cit. 2021-5-22]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6743008>

[24] [online]. [cit. 2021-5-22]. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/zpravy-redaktoru/detail/722-prijmy-a-vydaje-rozpocet/>

[25] [online]. [cit. 2021-5-22]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/>

11 SEZNAM ZKRATEK

DPH-Daň z přidané hodnoty

DSO-Dobrovolné sdružení obcí

EU-Evropská unie

IROP-Integrovaný regionální operační program

LED-Elektroluminiscenční dioda

MMR-Ministerstvo pro místní rozvoj

MPSV-Ministerstvo práce a sociálních věcí

MŠMT-Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

OŽP-Ochrana životního prostředí

12 SEZNAM GRAFŮ, OBRÁZKŮ A TABULEK

Grafy

Graf 3.1: Přijaté transfery obcemi

Graf 6.1: Průměrná hodnota skutečných příjmů v odvětvích v tis. Kč

Graf 6.2: Celkové schválené a skutečné příjmy v jednotlivých letech

Graf 6.3: Celkové skutečné daňové příjmy v jednotlivých odvětvích v tis. Kč

Graf 6.4: Celkové skutečné příjmy z přijatých transferů v jednotlivých odvětvích

Graf 6.5: Celkové skutečné příjmy kapitálové příjmy v jednotlivých odvětvích

Graf 6.6: Celkové skutečné příjmy nedaňové příjmy v jednotlivých odvětvích

Graf 6.7: Celkové skutečné čerpání z upraveného rozpočtu

Graf 6.8: Celkové skutečné výdaje rozdělené podle jednotlivých odvětvích

Graf 6.9: Celkové skutečné výdaje v jednotlivých odvětvích v oblasti bydlení a komunální rozvoj

Graf 6.10: Celkové skutečné výdaje v jednotlivých odvětvích v oblasti vzdělávání

Graf 6.11: Celkové skutečné výdaje v jednotlivých odvětvích v oblasti kultury, církve a sdělovacích prostředků

Graf 6.12: Celkové skutečné výdaje v jednotlivých odvětvích v oblasti průmyslových a ostatních odvětví hospodářství

Graf 6.13: Celkové skutečné výdaje v jednotlivých odvětvích v oblasti sociálních věcí a politiky zaměstnanosti

Graf 7.1: Celkový vývoj příjmů, výdajů a salda hospodaření

Graf 7.2: Vývoj výdajů dle poměru v letech

Graf 7.3: Vývoj výdajů velikosti v letech

Graf 7.4: Vývoj běžných příjmů, výdajů a provozního přebytku

Graf 7.5: Meziroční změny provozního přebytku a provozních příjmů a výdajů

Obrázky

Obrázek 3.1: Fáze rozpočtového rozpočtu (vlastní úprava)

Obrázek 5.1: Vzdálený pohled do katastru

Obrázek 5.2: Mapa katastrálních území Šternberka

Obrázek 8.1: Instalace solárních panelů

Obrázek 8.2: Inteligentní lampy ve veřejném osvětlení

Obrázek 8.3: Schéma inteligentního parkování

Obrázek 8.3: Schéma monitoringu energií v obci

Tabulky

Tabulka 3-1 Schéma běžného rozpočtu [Provazníková, R.; Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe, zpracování: vlastní] 15

Tabulka 3-2 Schéma kapitálového rozpočtu [Provazníková, R.; Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe, zpracování: vlastní] 16

Tabulka 3-3 Běžné výdaje všech obcí v ČR [zdroj: www.denik.obce.cz, zpracování: vlastní]

Tabulka 3-4 Běžné výdaje všech obcí v ČR [zdroj: www.denik.obce.cz, zpracování: vlastní]

Tabulka 6-1 Struktura skutečných příjmů ve sledovaném období [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Tabulka 6-2 Skutečné čerpání kupravenému rozpočtu v jednotlivých letech [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Tabulka 6-3 Struktura skutečných daňových příjmů (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Tabulka 6-5 Struktura skutečných přijatých transferů za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Tabulka 6-6 Struktura skutečných kapitálových příjmů za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Tabulka 6-7 Struktura skutečných nedaňových příjmů za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Tabulka 6-8 Struktura skutečných výdajů v oblasti bydlení, komunálního a územního rozvoje za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Tabulka 6-9 Struktura výdajů v oblasti vzdělávání a školských služeb za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Tabulka 6-10 Struktura skutečných výdajů v oblasti kultury, církve a sdělovacích prostředků (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Tabulka 6-11 Struktura skutečných výdajů v oblasti ochrany životního prostředí (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Tabulka 6-12 Struktura skutečných výdajů v oblasti sportu a zájmové činnosti za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Tabulka 6-13 Struktura skutečných výdajů v oblasti všeobecné veřejné správy a služeb za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Tabulka 6-14 Struktura skutečných výdajů v oblasti průmyslu a ostatních odvětvích hospodářství za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Tabulka 6-15 Struktura skutečných výdajů v oblastech sociálních věcí a politiky zaměstnanosti za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Tabulka 6-16 Struktura skutečných výdajů v oblasti bezpečnosti státu a právní ochrany za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Tabulka 6-17 Struktura skutečných výdajů v oblasti zemědělství, lesního hospodářství a rybářství za sledované období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

Tabulka 7-1 Celkové výdaje a meziroční změny čerpání ve sledovaném období (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]

*Tabulka 7-2 Celkové příjmy a meziroční změny čerpání ve sledovaném období (v tis. Kč)
[zdroj: www.monitor.cz, zpracování: vlastní]*

*Tabulka 7-3 Vývoj hospodaření města v letech (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz,
zpracování: vlastní]*

*Tabulka 7-4 Meziroční změny ukazatelů hospodaření (v tis. Kč) [zdroj: www.monitor.cz,
zpracování: vlastní]*

13 SEZNAM PŘÍLOH

Priloha_1	Vypracované tabulky příjmy a výdaje
Priloha_2	Použité tabulky
Priloha_3	Řízený rozhovor se starostou

